

*Handlingsdel med
Økonomiplan 2017-2020
Formannskapetets forslag til vedtak
16.11.16, sak 105/2016*

Innhold

1. INNLEDNING:	5
1.1 Rådmannens kommentar	5
1.2 Overordnet målsetting	6
1.3 Organisasjon:.....	6
1.3.2 Politisk struktur	6
1.3.3 Administrativ struktur.....	7
1.3.4 Styringssystemet	8
Kommuneplanens handlingsdel	9
2. Presentasjon av rammeområder	11
3.2 Rammeområde - Sentraladministrasjonen.....	11
3.3 Rammeområde - Fellesutgifter	12
3.4 Rammeområde - Undervisning.....	13
3.5 Rammeområde – Barnehager	19
3.6 Rammeområde – Familieenheten	23
3.7 Rammeområde – Bo- og oppfølgingsenhet	26
3.8 Rammeområde - NAV.....	28
3.9 Rammeområde - PRO – tjenesten	30
3.10 Rammeområde - Kultur og Idrett	33
3.11 Rammeområde – Byggforvaltning	38
3.12 Rammeområde Vann og avløp, renovasjon og veg.....	40
3.13 Rammeområde – Brann- og redning/Feievesen	43
3.14 Rammeområde – Utvikling	45
4 Rammebetingelser	47
4.1 Befolkningsutvikling.....	47
4.1.1 Fordeling etter aldersgrupper og Framskrevet befolkningsutvikling	48
4.1.2 Prognose folketall for neste år og for økonomiperioden.....	48
4.1.3 Befolkningstall og telle dato- endringer fra 2009	49
4.2 Lønns- og prisvekst, endringer i pensjonsutgiftene	49
4.3 Utvikling varer og tjenester	51
4.4 Medarbeiderperspektivet	52
4.4.2 Nærvær	52
4.4.3 Årsverksutvikling	53
4.1 Kommunens inntekter	55
4.1.2 Frie inntekter	55
4.1.3 Skjønnsmidlene	55

4.1.4	<i>Utgiftsutjamning</i>	55
4.1.5	<i>Inntektsgarantiordningen (INGAR)</i>	56
4.1.6	<i>Konsesjonskraftsinntekter</i>	56
4.1.7	<i>Eiendomsskatt</i>	56
4.2	Disponible rammer til netto drift – Fellesfinanser – Rådmannens forslag	57
5	<i>DRIFTSBUDSJETTET</i>	57
5.1	Økonomiplan rammeområder – Rådmannens forslag	57
6	<i>INVESTERINGSBUDSJETT 2016 – 2019</i>	58
6.1	Langsiktig lånegjeld	58
6.2	Utvikling investeringslån 2014 – 2019.....	58
6.2.1	<i>Økonomiplan investering</i>	59
6.2.2	<i>Finansiering investeringer</i>	60
6.3	Oppsummering forutsetninger i det økonomiske opplegget.....	60
7	<i>VEDLEGG 1: Kommunale gebyrer og betalingssatser</i>	62
7.1	Vann, avløp og renovasjon	62
7.2	Brann og feiertjenester	63
7.3	Barnehage, SFO, kulturskole, husleie og institusjon.....	63
7.4	Miljø- areal og næring	64
8	<i>VEDLEGG 2: Obligatoriske budsjettskjema</i>	68
8.1	Økonomisk oversikt drift.....	68
8.2	Budsjettskjema 1A – Driftsbudsjettet.....	69
8.3	Budsjettskjema 1B – Driftsbudsjettet.....	69
8.4	Økonomisk oversikt investeringsbudsjettet.....	70
8.5	Budsjettskjema 2A Investeringsbudsjettet	71
8.6	Budsjettskjema 2B Investeringsbudsjettet.....	71

1. INNLEDNING:

1.1 Rådmannens kommentar

Rådmannen legger fram kommunedelens handlingsdel – økonomiplan for perioden 2017-2020.

Dokumentet er et produkt av bred gjennomgang i organisasjonen hvor en har søkt å løse de utfordringer som kommunen står overfor innenfor de rammer som er tildelt.

Ifm statsbudsjettet opplever Målselv kommune en realnedgang i frie inntekter på om lag 1,7 % når en foretar lokal tilpasning ift. skattenivå og forventet skattevekst for 2017. I nedgangen ligger at kommunen ikke får full uttelling på det nye strukturkriteriet for basistilskudd og derfor taper 2,6 mill. kr. Videre er det en nedgang på utgiftsutjamning som hovedsakelig skyldes lavere befolkningsvekst for barn og unge ift. landet og endret vektning på en del andre kriterier ifm overgang til nytt inntektssystem for kommunene.

Re-taksering eiendomsskatt anslås å gi økning i eiendomsskatt utover de 6 mill. kr. som var lagt som et konservativt anslag i utgående økonomiplan. Anslag er foreløpig på ytterligere 8 mill. kr. som gir en vekst på 14 mill. kr. for 2017 og ut økonomiplanperioden. KONSEJONSKRAFT er justert noe opp ift signalisert tidligere i budsjettprosess som følge av økte priser utover høsten, men ift. budsjett 2016 er inntekten nedjustert med 0,8 mill. kr.

På investeringssiden har det vært kjørt stramt over flere år, og det avtegner seg noen behov for oppgraderinger på både bygg og uteområder. For de to største investeringene velger rådmannen å finansiere disse ved byggelån. Byggelån innebærer at en har avdragsfrihet i byggeperioden, renter belastes prosjektet og låneopptak påvirker ikke minimumsavdrag før bygg er ferdig og aktivert. Dette velger rådmannen for å unngå store svingninger i økonomiplanperioden knyttet til hopp i minimumsavdrag som vil være resultat ved vanlig finansiering.

I økonomiplanperioden vil disposisjonsfondet utvikle seg negativt fra et anslag på 17 mill. kr. pr. 31/12-16 til 7 mill. pr. 31/12 2020, gitt de forutsetninger som ligger i økonomiplanens økonomigrunnlag.

Ift. prioriterte områder for kommuneplanens samfunnsdel har rådmannen funnet plass til en del tiltak som vil bedre forholdene for barn og unge i barnehage og skole ved at uteområder og apparater utvikles slik at en vil oppnå både økt trivsel og forebygge ift. miljø og også ift at godkjente apparater anskaffes og installeres, noe som reduserer risiko for skader etc. Trafikksikkerhetstiltak videreføres i perioden som tidligere.

Investeringsbudsjettet viderefører rammene for oppgraderinger innenfor VARV-sektoren.

Hensyntatt ovennevnte forhold legges det fram en økonomiplan i balanse for perioden, men hvor det tegner seg noen utfordringer for Målselv kommune. Netto driftsresultat svekkes over økonomiplanperioden og er negativ med 6 mill. kr. i 2020 med dagens kjente forutsetninger lagt til grunn. Et negativt netto driftsresultat innebærer at kommunens ordinære drift ikke kan håndtere uventede hendelser av vesentlig økonomisk størrelse uten å bruke av reserver som f.eks. disposisjonsfond. Dette er ikke en farbar vei i lengden, og rådmannen forutsetter at vedtatt omstillingsprosjekt vil gi positiv effekt ift. hvordan kommunen skal driftes framover, herunder også ift. økonomi samt at det ikke er rom for større tiltak på drift og investering i planperioden.

Målselv 9/11-16 Rådmann Hogne Eidissen

1.2 Overordnet målsetting

Med utgangspunkt i kommuneplanen vil de overordnede målsettingene for Målselv kommune være:

Et stabilt eller økende folketall

Gi gode tjenester til innbyggerne

Kommuneplanens samfunnsdel for 2015 – 2026 ble vedtatt i kommunestyret den 11.06.2015 i sak 57/2015

Arealplanen ble vedtatt i desember 2012.

Kommunikasjonsplattformen:

Vedtatt 16.12.2010 danner verdigrunnlag og visjon for vår organisasjon:

Målselv kommune sitt motto er: *Mulighetslandet*

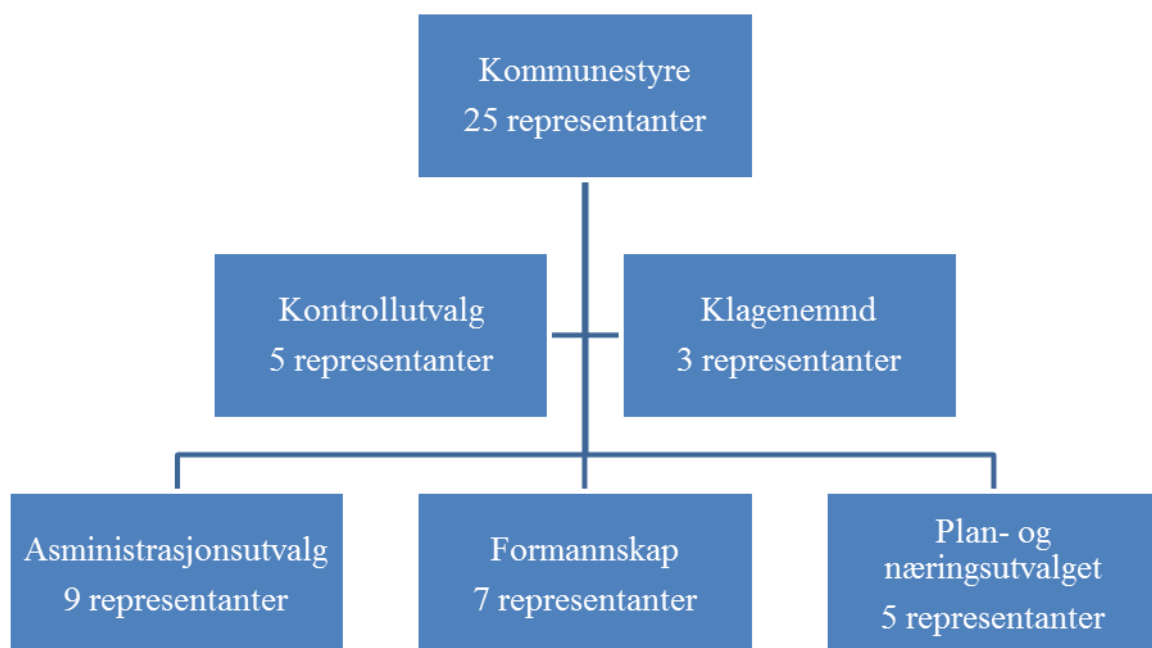
Slagordet vårt er: *Fra fjord til fjell langs en sølvblank elv*

Begrep: *Mulighetslandet Målselv – med stolte tradisjoner og sterke øyeblikk*

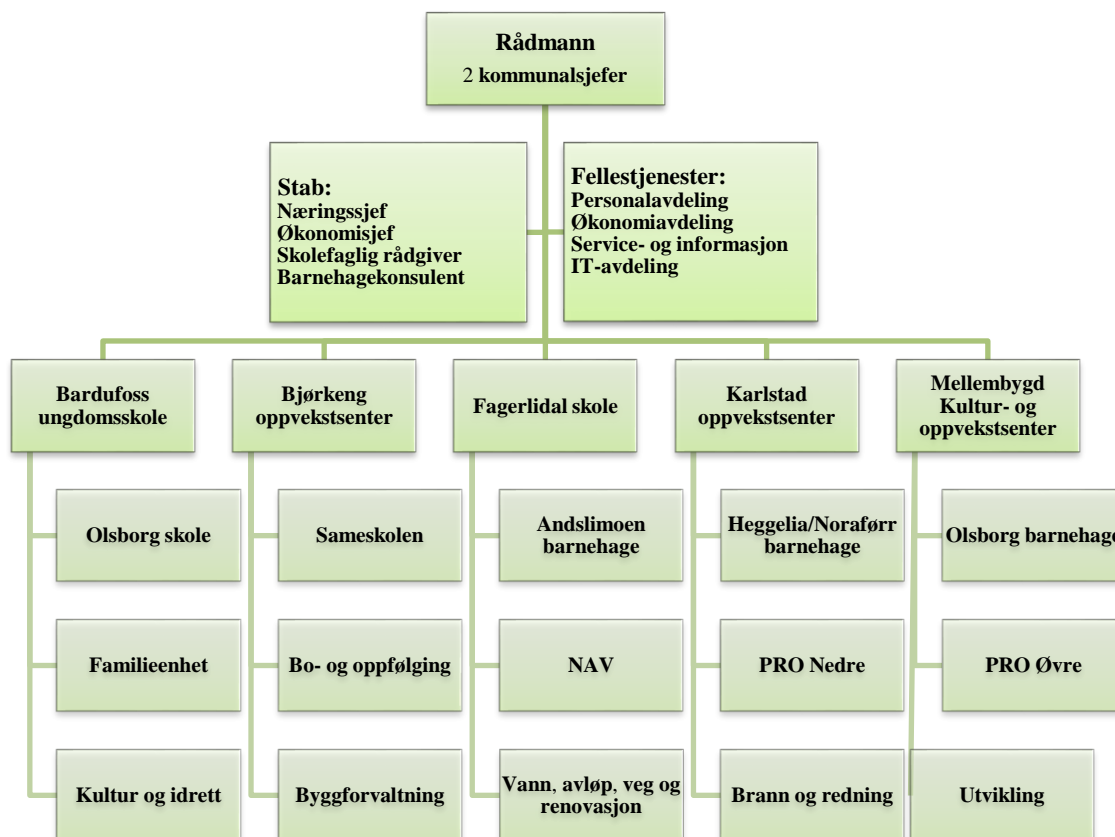
Verdiene: *Dyktig, Imøtekommende og skapende (DIS)*

1.3 Organisasjon:

1.3.2 Politisk struktur

1.3.3 Administrativ struktur

Målselv kommune er administrativt organisert i en 2-nivåmodell, med to formelle beslutningsnivå: **Rådmann/Kommunalsjef og Enhetsledere.**

Rådmannen er øverste leder for kommunens administrasjon, og har ansvar for at de tjenestene som ytes til befolkningen er i tråd med den vedtatte kvaliteten på tjenestene og innenfor de økonomiske rammene. Det er rådmannens ansvar at sakene til folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og rådmannen skal effektivt utføre politiske vedtak, samt legge til rette for at politikerne kan utøve sitt virke på best mulig måte. Enhetslederne i Målselv kommune er sammen med rådmannen ansvarlig for kommunens totale resultat.

Det er mange lovpålagte oppgaver og standarder, krav til dokumentasjon, rapportering mv.

- I forhold til brukene
- I forhold til ansatte
- I forhold til internkontroll

Dyktige og resultatorienterte ledere og god kapasitet i administrasjonen for å ivareta saksbehandlings- og utredningsoppgavene, internkontrollkravene, plan- og utviklingsarbeidet og lederstøtten er avgjørende for styringsevnen i kommunen.

Det er en nær sammenheng mellom de forskjellige systemer og delsystemer som brukes for:

- Styring
- Kvalitetsutvikling
- Internkontroll i kommunen

1.3.4 Styringsystemet

Målselv kommune implementerte nytt styringssystem i 2012:

”**Dialogbasert målstyring**”. Styringssystemet har fokus på og styrer på mer enn økonomi.

Styringsverktøyet omhandler mål og resultatoppnåelse innen tre perspektiv:

1. Tjenestebrukere
2. Medarbeidere
3. Økonomi

Arbeidsfordelingen er slik:

De folkevalgte:	De ansatte:
<i>Har visjonene og strategiene</i>	<i>Finner de rette tiltakene</i>
<i>Fastsetter målene</i>	<i>Gjennomfører dem</i>
<i>Gir rammene</i>	<i>Rapporterer på resultatene</i>

Ihht kommunestyrevedtak om styringssystem 24.02.2011, sak 13/2011 følger rådmannen opp kvalitet og resultat gjennom verktøyet ”Dialogbasert Målstyring”. Hensikten er å få en bredere forståelse av de tjenester kommunen leverer gjennom å se på helheten – økonomi og kvalitet.

Det gjennomføres brukerundersøkelser hvor tjenestemottakere ut fra gitte parametere kan vurdere kvaliteten på de tjenester de mottar. Gjennom denne feedbacken bidrar derfor brukerne av tjenester til at fokuset på kvalitet opprettholdes ved at kommunen kan bruke tilbakemeldingene fra undersøkelsene til ytterligere å forbedre sine tjenester innenfor de rammer som kommunestyret vedtar.

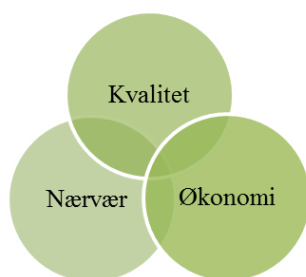
SKALAFORKLARING (BRUKER OG MEDARBEIDERPERSPEKTIV)

Objektiv kvalitet og Opplevd kvalitet måles med oppnådd skår ut fra resultat på brukerundersøkelser og medarbeiderundersøkelser. Disse har en skala på 1-6, der 1 er svært misfornøyd og 6 er svært fornøyd. Samme skalering gjelder også for skole på elevundersøkelse og foreldreundersøkelsen som brukes som måleindikatorer her.

KVALITET-ØKONOMI-NÆRVÆR

De ansatte er den viktigste forutsetningen for å lykkes med å levere god kvalitet på tjenestene til innbyggerne, og for å levere god kvalitet på utredninger og analysedata til politisk nivå.

Kvalitet, Økonomi og Nærvær er gjensidig avhengig av hverandre vist gjennom denne modell:

Økonomisk ramme som bevilges kan påvirke medarbeidernes ”ve og vel”. Dette er beskrevet som opplevd kvalitet i styringskort og kan måles ved resultater fra årlige gjennomførte medarbeiderundersøkelser. Den objektive kvaliteten på medarbeiderperspektivet vises gjennom nærversprosenten. Disse to faktorene kan påvirke kvaliteten på de tjenestene vi leverer til brukerne vist gjennom opplevd - og objektiv kvalitet i brukerperspektivet i styringskortet. Endringer i kvalitet og nærvær kan igjen påvirke kommunens økonomi i positiv eller negativ

retning. Nærværet av våre faste ansatte blir derfor særdeles viktig for både kvaliteten i tjenesteproduksjon og i økonomien.

For 2015-2016 har Målselv kommune fokusert på kvalitet og nærvær gjennom kompetanseutviklende tiltak og rekruttering samt høyt fokus på nærværarbeid. Bruker og medarbeiderundersøkelser har i denne perioden vært nedprioritert som følge av denne prioritering, og samme fokus vil også gjelde for 2017.

Kommuneplanens handlingsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er det overordna styringsverktøyet til kommunen som gir klare mål og veivalg for utviklingen av lokalsamfunnet. Planen peker på tre sentrale satsningsområder som skal være veiviser for de oppgavene kommunen har som forvalter, tjenesteyter og aktør. Det innebærer at alle planlagte tiltak skal styre mot de målene som er satt i samfunnsdelen.

Visjonen til Målselv kommune er:

Mulighetslandet Målselv; Målselv har mange muligheter – sammen tar vi dem i bruk

Sammen med satsningsområdene peker visjonen framover mot et livskraftig målselvsamfunn som er aktive, samarbeider og utvikler i felleskap. Dette skal gjør oss robuste i et samfunn i stadig endring. Ved økonomiske og strukturelle endringer ligger strategier om gode oppvekstvilkår, satsning på folkehelse og infrastrukturtiltak som tydelige veivisere i møte med utfordringene.

Innbyggerne i Målselv; næringsaktører og arbeidere, omsorgspersoner, forbilder og venner, barn og voksne i alle aldre både som naboer og vertskap er viktige aktører for å følge opp disse strategiene. Særlig innenfor satsningsområdene oppvekst og folkehelse ligger mange muligheter for at et samvirke mellom det offentlige og innbyggere kan bidra til at vi når måla vi har satt oss. Gode oppvekstvilkår, god helse og god infrastruktur gjør oss også attraktive for nærings- og arbeidslivsutvikling.

2.1 Visjoner og mål i kommuneplanen

Visjon: Mulighetslandet Målselv;
Målselv har mange muligheter – sammen tar vi dem i bruk

Satsningsområder:

- ✓ Oppvekst
- ✓ Infrastruktur
- ✓ Folkehelse

2.2 Satsningsområde oppvekst

Overordnet mål: Gi de unge en best mulig ballast inn i voksenlivet	
Vi vil:	Sånn vil vi gjøre det:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Skape trygghet, tilhørighet og bolyst ✓ Skape gode læringsmiljø ✓ Legge til rette for tilbakeflytting og bosetting ✓ Gi Målselv konkurransefortrinn ved å tilby gode oppvekstvilkår 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Målselv vil gjøre barn og ungdom kjent med og stolt av hjemkommunen sin ✓ Målselv ønsker å motivere unge til å delta i samfunnslivet og på arenaer der de får mulighet til å bruke ressursene sine og oppleve mestring. ✓ Målselv vil styrke miljø for læring og veiledning i møte med barn og unge ✓ Målselv skal legge til rette for gode arenaer mellom ungdom, kommunen og næringslivet ✓ Målselv skal ivareta gode basistilbud i bygdene ✓ Målselv vil legge til rette for bredde i organiserte og uorganiserte tilbud. ✓ Målselv vil bidra til god integrering av barn i familier som har fått bosetting.

2.3 Infrastruktur

Overordnet mål Legge til rette for bosetting og næringsutvikling gjennom god infrastruktur	
Vi vil:	Sånn vil vi gjøre det:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Skape et levedyktig landbruk ✓ Skape næringsutvikling og etablering ✓ Ta vare på kommunal eiendom 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Målselv skal legge til rette for god infrastruktur i form av veg, vann, avløp, elektronisk kommunikasjon, bygninger og areal ✓ Målselv skal sikre trygge skoleveier ✓ Målselv skal ha en aktiv rolle i arbeidet med å utvikle Bardufoss lufthavn ✓ Målselv skal styrke vilkårene for lokalt næringsliv og primærnæringene ✓ Målselv skal ha en aktiv rolle ifm muligheten for realisering av bruforbindelsen Karlstad– Gullhav.

2.4 Satsningsområde folkehelse

Overordnet mål: Ha med folkehelseperspektivet i all kommunal virksomhet for å skape et målselvsamfunn som er helsefremmende, inkluderende og anerkjennende med aktive og robuste innbyggere.	
Vi vil:	Sånn vil vi gjøre det:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bedre livskvalitet, bolyst og trivsel ✓ Satse på forebyggende tiltak som kan gi samfunnsøkonomisk gevinst 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Målselv skal gjøre frisklvsaktiviteter tilgjengelig for alle. ✓ Målselv skal ha gode møteplasser for alle generasjoner og på tvers av generasjoner ✓ Målselv skal ha fokus på å fremme god psykisk helse ✓ Målselv vil løfte frem friluftslivskulturen i det utvidete kulturbegrepet ✓ Målselv ønsker å satse på folkehelse i arbeidslivet ✓ Målselv skal følge opp kravet om universell utforming ✓ Målselv ønsker å involvere de eldre som ressurs

2. Presentasjon av rammeområder

3.1 Rammeområde – Sentrale folkevalgte organ og revisjon

Sentrale folkevalgte organ

- Andre utvalg
- Kommune/stortingsvalg
- Eldrerådet
- Kommunalt råd for likestilling av funksjonshemmede
- Revisjon og kontrollorgan

Faktatabell (Kostra)	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Brutto driftsutgifter til politisk styring pr. innbygger (100)	444,00	769,00	494,00	418,00
Brutto driftsutgifter til kontroll og revisjon pr. innbygger (110)	199,00	223,00	147,00	108,00

Kommentar til kostra-tallene:

- Markant økning for brutto driftsutgifter politisk styring. I dette ligger utgifter knyttet til kommunereform som har en refusjonsside.
- Kommunen har forholdsvis høyere kostnader enn landssnittet knyttet til kontroll og styring (herunder revisjon). Det bør tilstrebes å minske kostnadene og derav nærme oss sammenlignbare grupper.

3.2 Rammeområde - Sentraladministrasjonen

- **Rådmannsnivået:**
Rådmann og to kommunalsjefer. Overordnet ledelse, strategisk arbeid og oppfølging av enhetene. Saksbehandling og dialog mot politisk nivå.
- **Stab:**
Økonomisjef, skolefaglig rådgiver, barnehagekonsulent, plansjef og næringssjef. Mest fokus på rådgivning inn mot strategisk ledelse, men også veiledning og bidrag inn mot Fellestjenesten og mot enhetene.
- **Fellestjenesten:**
Samlet støtte- og serviceenhet innenfor områdene økonomi, personal, service og IKT med en felles leder.

Styringskort

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	16 806				
Budsjett	Kr	19 124	20 134		22 184	23 529
Forbruk av budsjett %	%	88 %	100 %		100 %	100 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærver %	% - Egen statistikk	94,5 %	96,00 %	93,50 %	98,00 %	98,00 %
Årsverk	Egen statistikk	24,8	26,8	25,8	25,8	25,8

Viktige fokusområder i planperioden:

- Fortsatt arbeid for å forenkle, omfordele, effektivisere og evt fjerne noen av de administrative gjøremål.
- Fortsette utvikling kvalitet og redusere sårbarhet ytterligere
- Økt nærvær.

Tiltak for å møte utfordringene:

- Utnytte mulighetene for interkommunalt samarbeid innenfor administrative områder og IKT med de effekter og ressursutnyttelse dette kan gi – herunder se på mulige driftsformer IKT lokalt vs eksternt
- Følge opp løpet i kjølvannet av innføring av nye administrative datasystemer innenfor ERP og sak/arkiv – hente ut potensial for automatisering i nye fagsystemer
- Økt fokus på nærvær og medarbeidertilfredshet i den alminnelige hverdag

Faktatabell (Kostra)	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Brutto dr.utgifter funksjon 120 adm pr innb.	4 055,00	3 640,00	3 741,00	3 576,00
Brutto dr.utgifter funksjon 130 adm.lokaler pr innb.	195,00	401,00	368,00	390,00

Kommentar til kostra-tallene:

- Kommunen har historisk hatt høye kostnader knyttet til administrasjon pr innbygger. Noe har nok ligget i uhensiktsmessig ressursbruk og har med siste års omstillinger blitt justert ned. Noe har også hatt med feil bruk av funksjoner å gjøre, og har således blitt korrigert gjennom siste par års opprydding ift. kostra og riktig funksjonsbruk.
- Midler benyttet til drift av adm.lokaler er tradisjonelt veldig lav i Målselv, skyldes blant annet lite bruk av midler til vedlikehold av eiendomsmasse. Ifm ekstraordinære midler for 2015 ble det utført ekstraordinært vedlikehold også på adm.lokaler slik at nivået for 2015 ble vesentlig høyere enn historisk.

3.3 Rammeområde - Fellesutgifter

- Andre personalpolitiske tiltak
Herunder ligger annonsering av stillinger, livsfasepolitiske tiltak, felles midler til opplæring innenfor ledelse, HMS, tverrsektorielle tiltak, kontingent til bedriftshelsetjeneste mm.
- Fellesutgifter
Herunder ligger lønn til frikjøpte tillitsvalgte, kantinedrift, utgifter til pensjonskassene, forsikringer, diverse lisenser, juridisk bistand mm.

3.4 Rammeområde - Undervisning

Grunnskolene, Sameskolen, SFO, PPT, Leirskolen og Voksenopplæringa

Grunnskole og SFO

- Målselv kommune har 6 reine kommunale skoler med SFO på 5 av disse. I tillegg har vi Sameskolen i Troms som er en skole for hele Troms og Nordre Nordland. Vi har også en privat skole, Øvergård Montessoriskole som ligger ovenfor Holt. Totalt i kommunen er det altså 8 skoler som gir undervisning på grunnskolen sitt område.
- Målselv kommune er en langstrakt og desentralisert kommune. Dette gir seg også utslag på skolestrukturen med 4 relativt små skoler og to middels store. Målselv kommune er derfor en kommune som nødvendigvis må ha en viss kostnad på skole for å holde oppe et brukbart tilbud til elever og ansatte.
- Målselv kommune har jevnt over gode resultater på skoleområdet. Det har de siste årene vært gjennomført og er fremdeles inne i forholdsvis store og ambisiøse utviklingsarbeid på området. Hovedsakelig er dette administrert av Region Indre Midt Troms, et interkommunalt kompetanseutviklingssamarbeid.

SFO-ene er godt drevne. Bemanningsnormen er fremdeles på 15 elever pr voksen. Vi har registrert at behovet for styrking i forhold til enkeltelevers behov har økt de siste årene.

Indikator og nøkkeltall	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015/2016	2016/2017
Tallet på elever	811	773	728	732	757
Tallet på skoler	7	7	7	7	7
Årsverk lærere	94,6	89,6	86,7	87	88,9

Tallene er hentet fra GSI med telledato 1. okt. Tallene er ekskl Øvergård Monterssoriskole

Skole	Elevtall	Barn på SFO
Bjørkeng oppvekstsenter	61	6
Mellebygd kultur og oppvekstsenter	49	22
Olsborg skole	127	51
Karlstad skole	61	18
Fagerlidal skole	237	71
Bardufoss ungdomsskole	205	-
Sameskolen i Troms	17	7

Totalt	757	175
Montessoriskolen	33	-

Tallene er pr 1/10 2016

PPT

PPT er en lovpålagt tjeneste. Vi driver den sammen med Bardu kommune. PPT består av 4 ped.psyk.rådgivere og en merkantil/IKT-ansatt. Arbeidsoppgavene samles rundt to hovedemner: Individrettet arbeid og systemarbeid.

Hovedoppgaven til PPT er utredning og sakkyndighetsarbeid i forhold til spesialundervisning. Oppmeldinger til PPT i antall er konstant men vi har sett ei dreining mot at alderen på de tilmeldte har gått ned. Dette er positivt og trolig resultat av bevisst satsing. Samtidig har PPT dreid innsatsen mot å jobbe mer systemrettet.

I tillegg til utredningsarbeidet, hjelper tjenesten barnehagen og skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med særlige behov.

Inneværende år er det ansatt en logoped i 40 % stilling knytta til tjenesten. Dette er en etterspurt tjeneste som vi nå har fått på plass til hjelp for alle som trenger behandling innafør dette fagfeltet.

Leirskolen.

Målselv kommune er vertskommune for Røde Kors sin leirskole ved Haraldvollen. Tilbudet er godt innarbeidet og drifter ca 17 uker i året. Målselv kommune er ansvarlig for det pedagogiske tilbudet/innholdet ved leirskolen ved at vi har to ansatte lærere ved skolen.

Voksenopplæringa

Voksenopplæring er konkurranseutsatt og forestås av Undervisningsservice as. Målselv kommune har forholdsvis mange asylsøkere i forhold til kommunestørrelse.

Her gis pr i dag tilbud innafør følgende områder:

- Norskopplæring familiegjenforente innvandrere og arbeidsinnvandrere: 16 stk
- Norskopplæring av bosatte flyktninger på introprogram: 20 stk
- Norskopplæring av voksne asylsøkere. Varierer en god del: 100 stk
- Grunnskoleopplæring for voksne med behov for kompetanse på grunnskolen sitt område: 2 stk
- Enslige mindreårige asylsøkere 35 stk som gis fullt grunnskoletilbud fordelt på 3 nivå.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommune gr.	Landet u/Oslo
GRUNNSKOLE					
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år, konsern	112 602	104 342	107 333	110 325	102 261
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år, konsern	87 555	76 933	87 280	89 405	82 486
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år, konsern	16 059	17 837	13 219	16 088	16 300
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år, konsern	5 097	5 116	2 785	3 104	2 163
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter, konsern	18,8	15,8	18,8	19,6	19,4
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	10,1	9,3	9,0	8,2	7,9
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	20,2	20,1	20,3	19,5	17,6
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	40,3	41,5	40,2	-	40,7
SFO					
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	58,3	53,2	53,5	47,2	58,5
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år, konsern	10 103	11 404	10 304	4 397	3 244
VOKSENOPPLÆRING					
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger, konsern	-128	19	182	275	206

Kommentar til kostra-tallene:

- Vi ser at kostnaden for grunnskolesektoren har gått opp siste året, men ikke mer enn hva lønns- og prisstigning tilsier. I tillegg har vi ei stor feilføring på funksjon 223 skoleskyss som gjør at det i statistikken vises en nedgang som ikke er tilfelle.
- Vi har også tatt med to tabeller som viser kostnad grunnskolesektor per innbygger og en pr kostnad pr elev. (Se tillegg lengre bak) Begge viser at Målselv kommune driver grunnskole for relativt sett lite penger. Tatt struktur og geografi i betraktning er dette bemerkelsesverdig og når vi ser hva de andre bruker. Det er grunn til å berømme de ansatte som tross ressursituasjonen står på og skaper gode resultater.
- Grunnskolesektor har drevet med mindreforbruk de siste årene. Dette er noe paradoksalt tatt i betraktning de relativt små ressursene som disponeres. Vi holder fram tre mulige årsaker til dette;
 - 1: Det er mulig at fordelingsarket som brukes til å fordele ut mellom skolene beregner feil slik at det beregnes for få stillinger. Når den da styrer stramt ut fra stillinger, kan dette gi et overskudd.
 - 2: Enkelte forhold ved refusjoner og tilskudd gir tidvis et overskudd i drifta.
 - 3: Stram budsjettkontroll

- Utgiftene til SFO har siste året gått ned med ca 1000 kr pr bruker men fremdeles ligger vi relativt høyt i forhold til snitt og i forhold til sammenligningskommuner. Se egen tabell. Årsaken vet vi ikke eksakt og vi trenger å gå inn med undersøkelser for å svare eksakt. Vi kan anta at det kan ha noe med struktur, mange brukere med større behov og så videre, men vi kan ikke fastslå eksakt.
- Voksenopplæringa koster kommunen lite sammenlignet med andre kommuner. Vi må påregne at her vil det komme høyere utgifter framover grunnet økt behov for opplæring av innbyggere i Målselev.

Viktige fokusområder i planperioden:

- KVALITETSPLANEN har fokus på lesing og skriving i alle fag, vurdering, læringsmiljø og system for kvalitetssikring. I henhold til denne prioriteres arbeidet. Dette er for øvrig i tråd med regjeringa si satsing på tidlig innsats.
- Fra høsten 2015 startet vi i prosjektet «Ungdomstrinn i utvikling». Et statlig prosjekt over tre semester hvor vi har tatt med barneskolene på deler av tema. Tema grunnleggende ferdigheter i lesing.
- Høsten 2015 starta et utviklingsprosjekt barnehagene og småtrinn i lag som heter «språkløyper. Dette resulterte i en søknad om å bli «Språkkomune», noe vi ble fra høsten. Vi ser disse satsingene i lag. Disse er et samarbeid mellom alle kommunene i kompetanseregionen.
- Vurdering har vi deltatt på prosjekt «Vurdering for læring» tidligere og har fokus på dette viktige feltet for gode læringsprosesser og god læring.
- Det er også et stort fokus på læringsmiljø og arbeid med å få ned tallene på elever som opplever seg mobbet. Dette tar mye fokus, men vurderes som helt riktig ressursbruk.
- Arbeidet med kvalitetssikring er todelt. På den ene sida ønsker den administrative skoleeier å være tettere på skolene. Høsten 2016 var både kommunalsjef og skolefaglig rådgiver på besøk på alle skolene med signaler og forventninger samtidig som de fikk tilbakemeldinger fra ansatte på skolene. På den andre siden vurderes innkjøp av et dataprogram som er med på å dokumentere måloppnåelse i forhold til kravene i opplæringsloven.

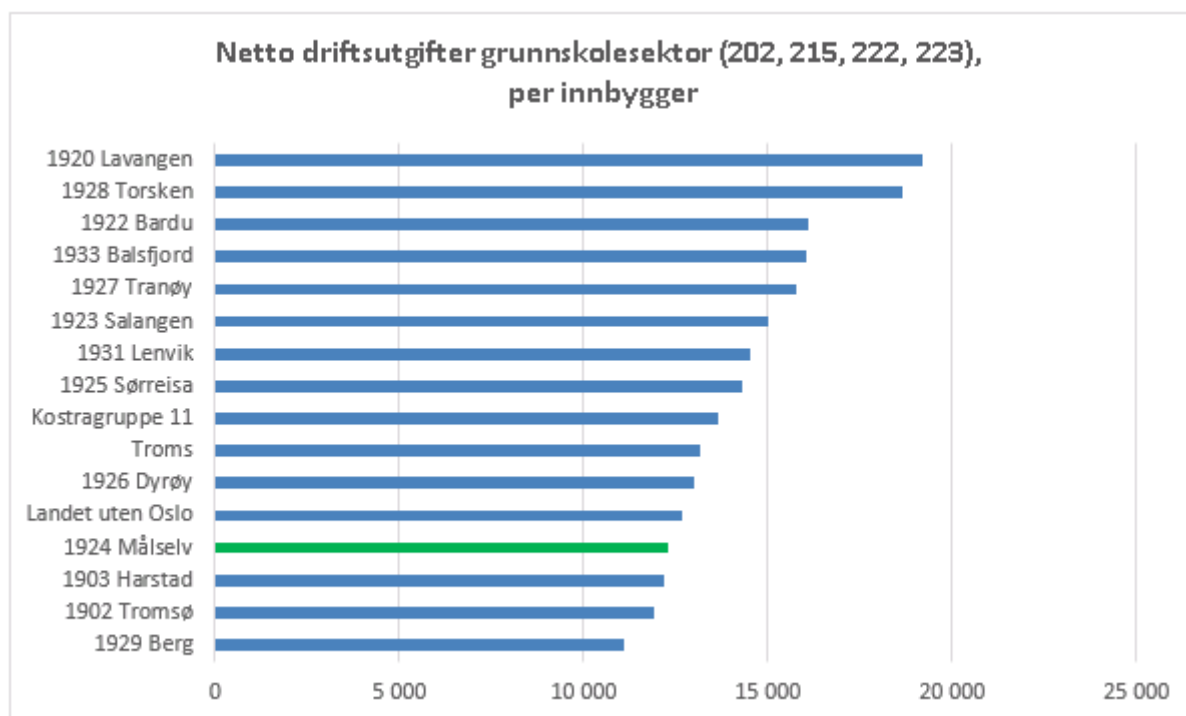
Tiltak for å møte utfordringene:

- Den største utfordringa er å holde trykket oppe på undervisning, lærings- og utviklingsarbeid samtidig som det er relativt sett nedgang på tilgjengelige økonomiske ressurser. Vi har sett at ressursene i målselevskolen er svært små og dette utfordrer på alle nivå.
- Identifisere oppgaver som kan kuttes når det stadig kommer nye.

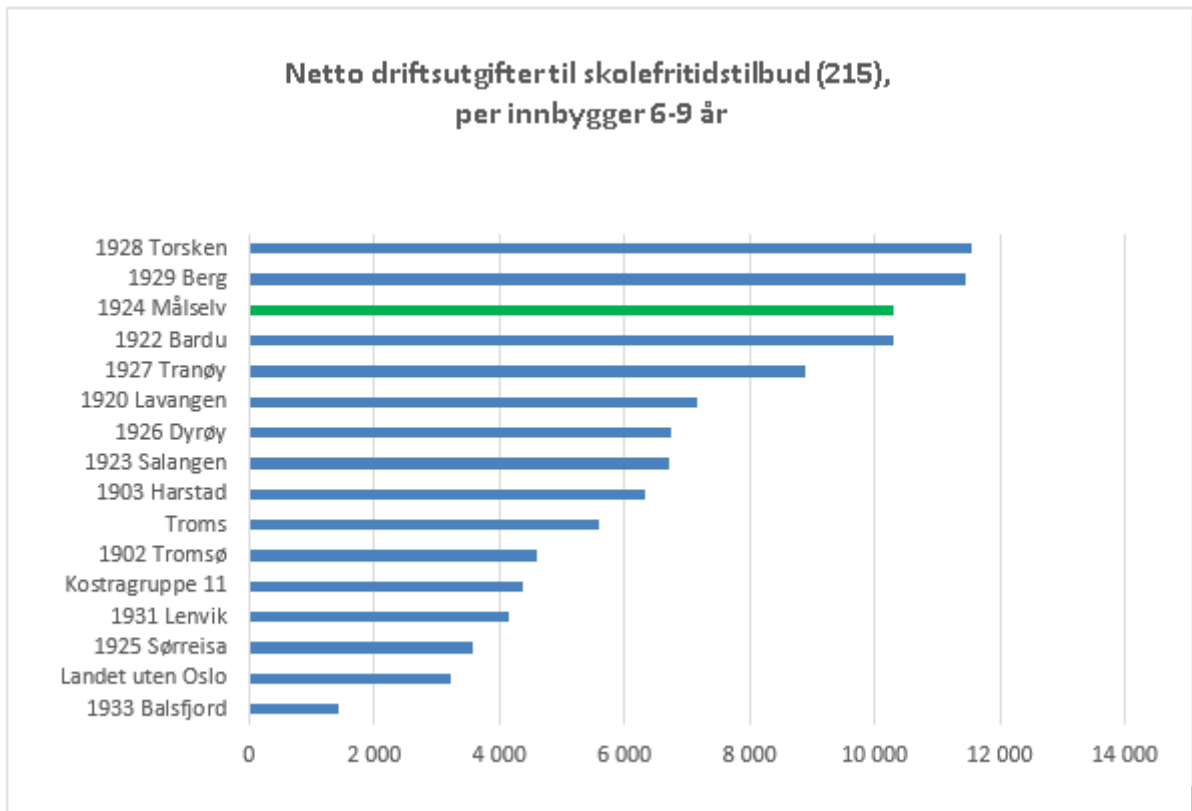
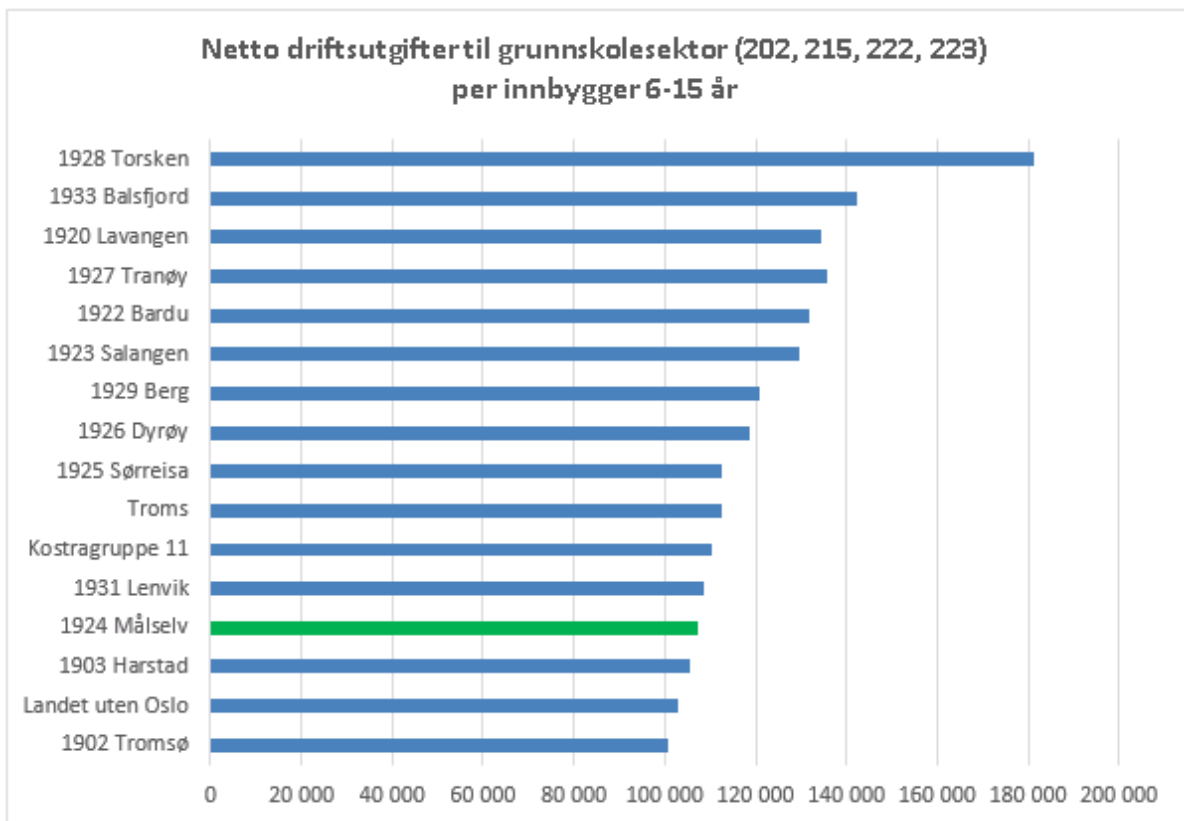
Styringskort:

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet	RO Undervisning					
Regnskap (1000 kr)	Kr	73 821				
Budsjett	Kr	76 752	78 548		80 513	85 124
Forbruk av budsjett %	%	96,2 %	100,0 %		100,0 %	100,0 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	92,40 %	94 %	94,2 %	94 %	95 %
Årsverk	Egen statistikk	144,22	140,40	137,28	138,60	138,60

Tillegg - sa

mmenlignende statistikk ressurser innenfor området

3.5 Rammeområde – Barnehager

- I Målselv har vi sju barnehager hvor en av dem er privat: Samisk barnehage som driftes i lokaler til Sameskolen. Tre av barnehagene er tilknyttet oppvekstsentra; Karlstad, Mellebygnd og Bjørkeng. Tre er egne enheter; Olsborg, Andslimoen og Heggelia/Noraførr. Barnehagene ligger spredt rundt om i kommunen og er av forskjellig størrelse. Alle tar inn barn fra 10 mnd til 6 år.
- Ved hovedopptaket i mars innfridde kommunen kravet om full barnehagedekning. I tillegg fikk barn uten rettighet plass, dette ihht politisk vedtak. Sektoren løste dette ved å utvide Olsborg barnehage med ei avdeling midlertidig fra 1.1.17, utviding på Bjørkeng Oppvekstsenter som påkriver både ombygging og utbygging for å løse utfordringene midlertidig og på lang sikt. Videre er kapasiteten i Noraførr helt utnyttet og i Heggelia har vi ei utvida avdeling. Vedtaket innebar at også barn til asylsøkere, skal gis tilbud om plass.
- Barnehagene mottar søknader om plass hele året, og har fortløpende opptak ved ledige plasser.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	99,4	93,9	95,5	91,1	91
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barnehager	92,30	96,00	96,80	51,80	49,60
barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 15 år	80,00	86,40	71,00	76,00	73,90
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning	90,00	89,20	89,20	93,40	92,60
Andel ansatte menn i basisvirksomhet i bhg		8,80	6,20	5,40	7,70
Andel barn som får ekstra som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage	10,90	7,80	9,90	13,80	16,40
Netto driftsutgifter pr innbygger 1-5 år i kroner, barnehage	107 486,00	116 851,00	109 231,00	128 614,00	130 606,00
Netto driftsutgifter til barnehager pr. innbygger i kroner	5 606,00	5 971,00	5 752,00	7 167,00	7 699,00
Netto driftsutgifter til barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter pr. innbygger	10,10	10,60	10,80	12,70	14,70

Kommentar til kostra-tallene:

- Andel minoritetsspråklige barn har økt i Målselv fra 2014 – 2015. Vi ligger fremdeles relativt sett lavt, men det er en ressurskrevende gruppe.

- Målselv bruker mindre på drift av barnehager enn sammenlignbare kommuner, og i forhold til landsgjennomsnittet. SE egne tabeller i tillegg.
- Lønn utgjør tilnærmet 92 % av driftsbudsjettet på rammeområdet.

Viktige fokusområder i planperioden:

- **Tidlig innstas og tverrfaglig/tverretattlig** jobbing har sterkt fokus både nasjonalt gjennom departement, direktorat, fylkesmann og internt fra politisk og administrativ ledelse.
- **Sosial- og språklig kompetanse** er det stor fokus på i alle barnehagene. Fra nasjonalt hold er det sterke føringer på at dette skal ha høy prioritet. Målselv kommune ble fra våren 2016 tildelt status som språkkommune i tillegg til at vi har et samarbeidsprosjekt med skolene rundt språkløyper og får gjennom dette økonomisk og faglig støtte i språkarbeidet.
- **Aldersblandede grupper (1-5 år) med mange 1-2 åringer.** Når vi prioriterer å fylle opp alle avdelingene, får vi store utfordringer med dagens bemanningsnorm og det blir utfordrende å gi de minste ungene i blanda grupper et godt tilbud samtidig som de eldste må ta mye hensyn til de minste.
- **Utvidede grupper** med 26 ressurser krever en type organisering som ikke alle barnehager er tilrettelagt for. Dette gir store pedagogiske utfordringer.
- **Manglende vedlikehold** over flere år, fører til at vi nå står overfor store bygningsmessige utfordringer flere steder. Tilbakemelding fra brukerne ved siste brukerundersøkelse viste også at de fysiske forholdene er det området sammenlignet med andre kommuner vi skårer lavest på.
- **Følge opp forventningene fra politisk hold** om å kunne gi plass til alle som ønsker barnehageplass innafor den bygningsmassen vi har. I tillegg fører det til fulle og utvida avdelinger som utfordrer arbeidsmiljøet.
- **Øke nærværprosenten.** Flere av barnehagene har hatt et høyt sykefravær gjennom det siste året, dette må snus for å sikre kvaliteten på tjenesten.

Tiltak for å møte utfordringene:

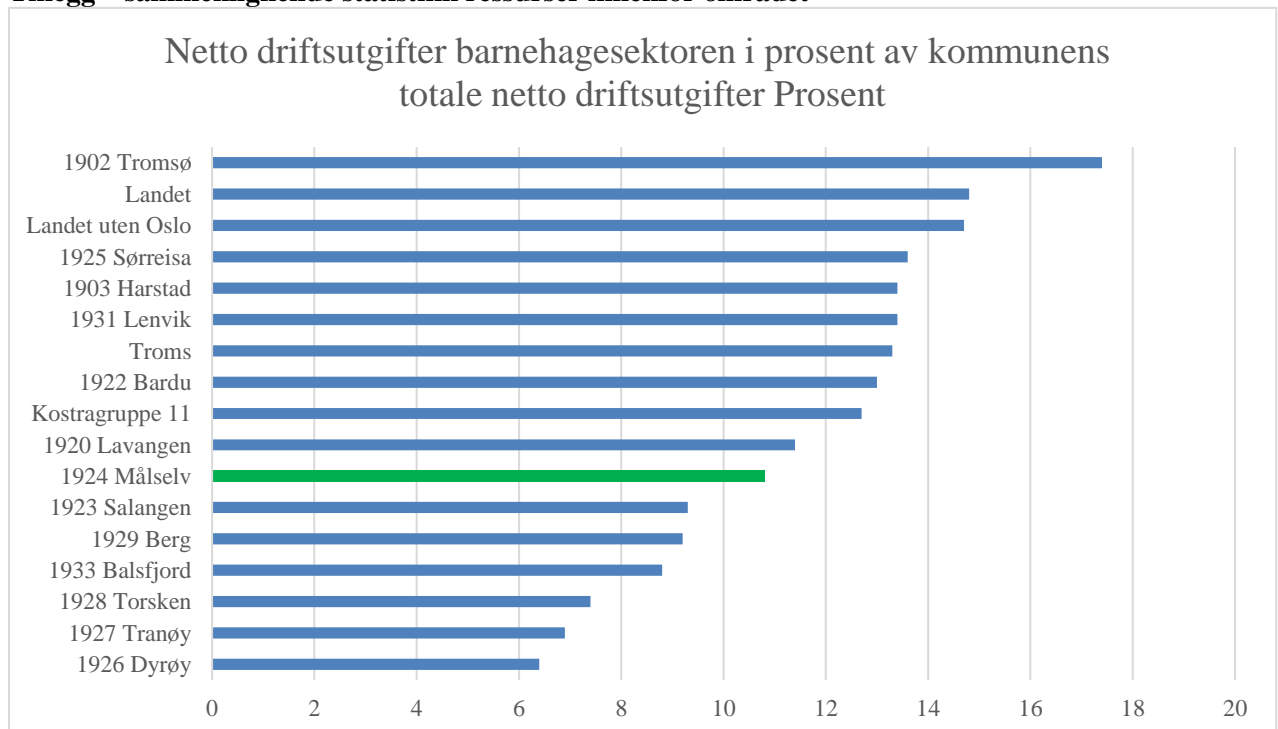
- Jobbe videre for å få til gode systemer for å sikre gode overganger fra barnehage til skole, også dette i tråd med Tidlig innsats. Jf nevnte prosjekt som skal heve barns språklige kompetanse (Språkløyper). Prosjektet er ledet av Lesesenteret i Stavanger.
- Ha stort fokus på voksenrollen, og jobbe med veilederen «Barns trivsel – voksnes ansvar». Intensjonen er å etablere gode relasjoner barn-barn og barn-voksen, og forebygge mobbing.
- Gjennomføre tverrfaglige møter i alle barnehager i tråd med Sjumilssteget. Dette er et lavterskeltilbud der hensikten er å sette inn tiltak tidlig ved behov.
- Det er nå i gang et arbeid med å oppgradere samtlige utelekeareal i kommunen.

- Det er stort behov for vedlikehold av barnehagens bygningsmasse og uteareal. I den forbindelse kartlegge de fysiske forholdene for å ivareta de store gruppene, med stort aldersspenn. Flere trenger flere rom for å kunne ivareta dagens barnegrupper. De krever gruppedeling som barnehagene ikke er bygd for i dag. Det mangler også arbeidsrom for personalet i nesten alle barnehager. En konsekvens av dette er at arbeidsgiver ikke kan binde så mye av den ubundne tiden til arbeidsplassen. Dette iht. kravene i særavtalen.
- Barnehagene ønsker at det på sikt jobbes mot å få færre barn pr. voksen.
- For å øke nærværet, må vi holde oppe fokuset på arbeidsmiljø og gode arbeidsforhold for ansatte. Utarbeide og gjennomføre gode tiltaksplaner med bakgrunn i resultatet fra medarbeiderundersøkelsen. Sykemeldingsoppfølging må prioriteres.

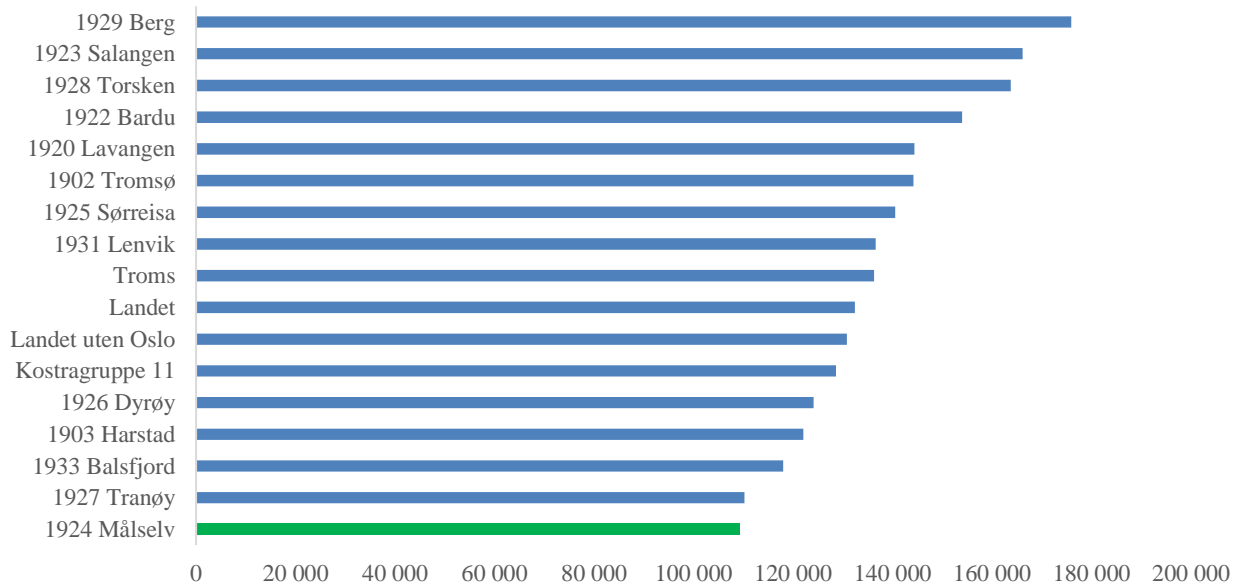
Styringskort

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	35 326				
Budsjett	Kr	37 357	37 976		45 246	48 486
Forbruk av budsjett %	%	94,56 %	100 %		100 %	100 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	90,7 %	94,0 %	91,1 %	94 %	95 %
Årsverk	Egen statistikk	83,7	82,9	87,6	92,1	92,1

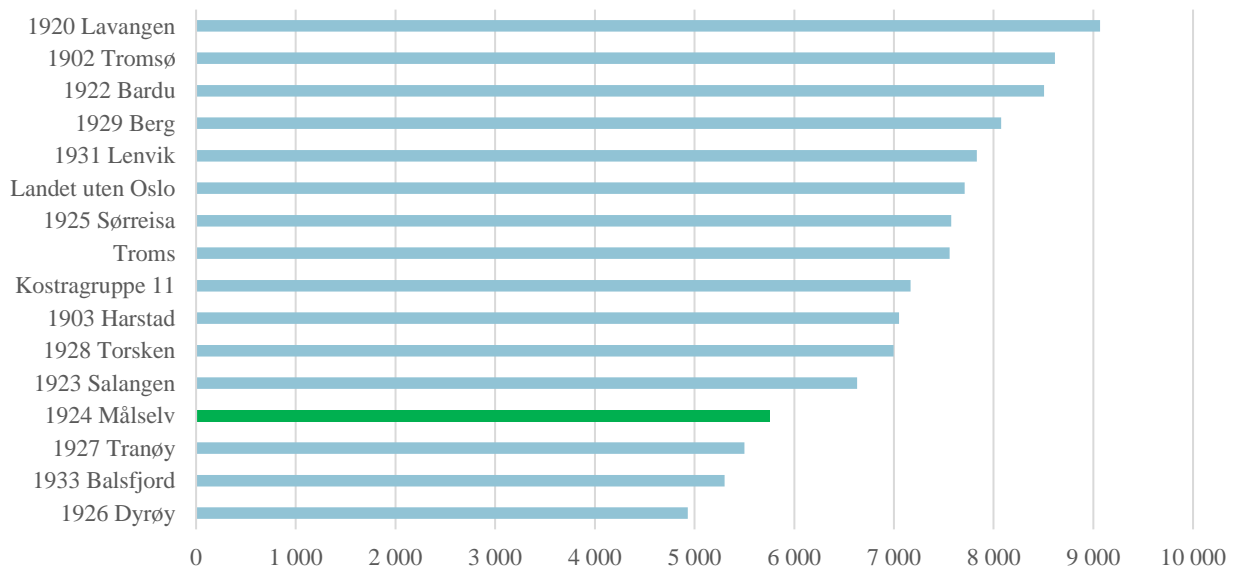
Tillegg – sammenlignende statistikk ressurser innenfor området

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager Kroner

Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger Kroner

3.6 Rammeområde – Familieenheten

- Familieenheten består av Barneverntjeneste, Helsestasjon, Psykisk helsetjeneste for barn og unge, Legetjeneste, Fysioterapitjeneste, Miljørettet helsevern/samfunnsmedisinske oppgaver.
- Målgruppen for familieenheten er på de fleste tjenesteområdene alle innbyggerne i kommunen. Hensikten med familieenheten er at barn, ungdom og deres familie som har behov for kommunale tjenester skal ha «èn dør inn».

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	3 236,00	3 164,00	3452	2 613,00	2 381,00
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	15,80	14,50	14,7	11,70	10,50
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	106,20	107,70	93,9	81,60	69,00
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,10	9,00	8,6	9,60	9,10
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten, konsern	7 091,00	8 044,00	8823	8 672,00	8340,00
Andel barn med tiltak per 31.12 med utarbeidet plan, prosent	77	67	86		86
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 mnd, prosent		47	100	77	2

Kommentar til kostra-tallene:

- Legetjenesten i Målselv kommune er forholdsvis dyr å drifte med to legekantor. I regi av samhandlingsreformen hvor det skal satses mer på forebyggende helsearbeid, er legetjenesten en viktig aktør.
- Sammenlignet med landet for øvrig har Målselv kommune god legedekning. Likevel er vår erfaringen at flere etterspør fastlege i kommunen, dette kan ha sammenheng med at Målselv er en forsvarskommune. Flere oppholder seg i kommunen og benytter våre tjenester, men er ikke registrert i folkeregisteret her. Erfaringen tilsier videre at nye fastleger ikke ønsker store pasientlister, samt at eldre leger ønsker å redusere listetak på pasientlistene. Dette er bakgrunnen for at kommunen gradvis har økt antall fastlegehjemler.
- Årsverk helsesøster viser god dekning for gruppen 0-5 år på Kostra tall, dette viser ikke helt det korrekte bildet av tjenesten. Målselv kommune har til sammen 5,5 årsverk helsesøster. Disse jobber med aldersgruppen 0-18 år + asylhelsetjenesten. Det er ca 1,5 årsverk som jobber kun med aldersgruppen 0-5 år. Kommunen har lavere fødselstall som kan være innvirkende på kostra tallet.
- Antall fysioterapiårsverk i kommunehelsetjenesten ligger på landsgjennomsnittet. Vi ser imidlertid at trykket øker i takt med at sykehusene sender folk raskere hjem. Folk bor lenger og lenger hjemme – og det gjør at det også stadig er henvendelser på tilrettelegging. Det at vi ikke har ergoterapeut, gjør også at en god del fysioterapitid spises opp til hjelpemiddelsaker. Forebyggende helsearbeid/friskliv blir også stadig viktigere, antall henvisninger til frisklivssentralen er økende. Det kan med fordel styrkes personellressurser ifht hverdagsrehabilitering og friskliv/forebygging.

- Målselv kommune ligger over kostra-gruppe og landet for øvrig på netto driftsutgifter barneverntjenesten. Det er kostnadskrevende å kvalitetssikre arbeidet i Barneverntjenesten og stort fokus på å sikre at barn/unge får de tiltakene som de har behov for.
- Barneverntjenesten har jobbet godt med rutinene og arbeidsoppgaver som har medført økning i antall barn med tiltak med utarbeidet plan.
- Kostra tall viser at Barneverntjeneste levere 100 % på behandlingstid innen 3 mnd – snitt for sammenlignbare kommuner er 77%. I følge lokal statistikk er ikke dette korrekt. 2015 var et krevende år for Barneverntjenesten med mange fristoverskridelser i tillegg til at tjenesten brukt lang tid på flere undersøkelser. Når det gjelder andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 mnd., så trenger det ikke å være lovbrudd om man har brukt lenger tid enn 3 mnd, da noen saker utvides til 6 mnd behandlingstid i spesielle tilfeller.

Viktige fokusområder i planperioden:

- Økt medarbeidertilfredshet og økt nærvær.
- Etablere nye lokaler barneverntjenesten.
- Fremtidens familieenhet – hvordan utvikle tjenesten i regi av samhandlingsreformen og primærhelsemeldingen? Legetjenesten, helsestasjon, foreldreveiledning, tiltak i regi av barneverntjenesten og forebyggende helsearbeid.
- Frisklivscentralen er en viktig ressurs i det forebyggende helsearbeid og bør styrkes.
- Drifte innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Tiltak for å møte utfordringene:

- Økt fokus på nærvær og medarbeidertilfredshet i den alminnelige hverdagen. Være i forkant og våge nytenkning innenfor ramma.
- Barneverntjenesten har «vokst» ut av sine nåværende lokaler og har behov for nye lokaler fra høsten 2017.
- Familieenheten har startet arbeidet med å se på hva fremtidens legetjeneste skal inneholde og hvilken nye tjenester som skal bli gitt derfra. Videre må det vurderes hvilken andre tjenester som det vil være behov for, som ulike gruppetilbud, undervisning, hvordan være i forkant av at helsehjelp oppstår? Helsestasjon må styrkes som et viktig forebyggende lavterskeltilbud med fokus på skolehelsetjenesten, foreldreveiledning, psykisk helse og tverrfaglig samarbeid. Regjeringen har vedtatt at skolehelsetjenesten skal styrkes gjennom økning i kommunens frie midler. BUR og ungdom generelt etterspør mer skolehelsetjeneste. Samhandling internt og eksternt vil være sentralt i dette arbeidet.
- Fysioterapitjenesten er planlagt lokalisert i byggetrinn 2 Målsvetunet. Da vil det også være mulig å ta imot studenter og turnus.
- Drifte innenfor vedtatte økonomiske rammer ved å ha god oversikt på daglig drift og utfordringer.

Styringskort:

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	36 169				
Budsjett	Kr	32 246	37 613		40 433	42 559
Forbruk av budsjett %	%	112,17 %			100,00 %	100,00 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	94,4	97,00 %	93,10 %	95,00 %	95,00 %
Årsverk	Egen statistikk	33,38	33,38	35,95	35,95	35,95

3.7 Rammeområde – Bo- og oppfølgingsenhet

- **Rus- og Psykisk helsetjeneste** til personer over 18 år. Består av Åpen omsorg (utetjenesten), BOA (Bo, omsorg og aktivitetstilbud), Målselv Dagsenter og rustjenesten.
- **Tjenesten for funksjonshemmede** gir tjenester til alle funksjonshemmede, herunder psykisk og fysisk funksjonshemmede. Består av administrasjon, Andslimoen miljøarbeidertjenesten og Øvre Moen miljøarbeidertjeneste. Kommunen kjøper heldøgns bo og omsorgstilbud fra private til flere brukere.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter til aktivisering støtte/ tjenester pr. innbygger 18 år og oppover (funksjon 234)	1173	1497	843	1 113	1 093
Mottaker av hjemme- tjenester, pr. 1000 innbygger 0-66 år	25	25	27	26	21
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer, konsern			1,6	5,2	12,6

Kommentar til kostra-tallene:

- Det at Målselv har en organisering der de eldre får tilbud fra PRO og de yngre fra tjenesten for funksjonshemmede og psykisk helse, gjør det vanskelig å få fram de rette tallene i Kostra som har alt under pleie og omsorg. Er derfor et begrenset antall tabeller i Kostra som gir noen mening i forhold til enhet Bo og oppfølging.
- Når det gjelder tallene for netto driftsutgifter, er også de en blanding av PRO og Bo- og oppfølging, men nok i større grad dreier seg om bo- og oppfølgingsenheten. Det har tidligere vært stort gap mellom Målselv og andre sammenliknbare kommuner og landet forøvrig. Men dette ser nå ut til å ha jevnet seg ut. Har kanskje hatt sammenheng med hvordan det har vært rapportert. Ut fra tallene kan en si at kommunen har omtrent like mange brukere som sammenliknbare kommuner og landet for øvrig, pr 1000 innbyggere 0-66 år, men at tiltakene på aktivisering/støttetiltak i Målselv i snitt er mye rimeligere enn ellers i landet.
- Rustjenesten i kommune har 1 årsverk og dermed drifter kommunen rimeligere enn sammenliknbare kommuner. Rustjenesten er et satsningsområde nasjonalt og føringer er at det vil tilkomme nye oppgaver på området til kommunen i framtiden.

Viktige fokusområder i planperioden:

- Botilbud med tjenestetilknytning innen tjenesten for funksjonshemmede, der det kan gis et utvidet og bedre tilbud med ressursene man har i dag.
- «Nedstyring» av Andslimoen miljøarbeidertjeneste og Øvre Moen miljøarbeidertjenesten umiddelbart eller når nytt botilbud med tjenestetilknytning står klart.
- Kontorlokaler Rus- og psykisk helsetjenesten for å samlokalisere tjenesten på Øverli. Positiv gevinst vil være bedre utnyttelse av tilgjengelige ressurser.
- Samhandlingsreformen i forhold til psykisk helse er trådt i kraft. Hvordan ta vare på brukere som har behov for større grad av tilsyn, med de ressurser man har. Herunder utfordring når det gjelder

å gi tjeneste til de som har behov for heldøgns tjeneste. Spesielt fokus på unge med rus og/eller psykisk helseproblematikk.

- Kommunalt tilbud om døgnopphold for pasienter med psykisk helse- og rusmiddelproblemer.
- Holde fokus på DIS (dyktig, imøtekommende, skapende), og sørge for å ha en tjeneste som brukerne er fornøyd med, enten de får ønsket hjelp eller ikke.

Tiltak for å møte utfordringene:

- Vedtatt bygging Botilbud med tjenestetilknytning, Øverli. Totalt 17 boenheter. Styringsgruppe med prosjektleder følger dette opp.
- Vedr AMMT er det neppe aktuelt med «nedstyring» før nytt bygg står klart. Vedr ØMMT kan det være aktuelt med «nedstyring» tidligere. Det er ønskelig at det settes sammen en «nedstyringsgruppe».
- Vedtatt bygging kontorlokaler Øverli. Byggestart var høsten 2016. Ferdigstilles april 2017.
- Velge en styringsgruppe, evt arbeidsgruppe som har ansvar for å utrede behov for tilbud og framdrift i saken.
- Rus- og psykisk helsetjenesten bidrar sammen med kommuneoverlege i utredning kommunalt tilbud døgnopphold for pasienter med psykisk helse- og rusmiddelproblemer.

Styringskort:

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	49 617				
Budsjett	Kr	48 024	56 279		62 995	65 654
Forbruk av budsjett %	%	103,3 %	100 %		100 %	100 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	89 %	92 %	90,70 %	93,00 %	93,00 %
Årsverk	Egen statistikk	49,54	50,53		52,59	52,59

3.8 Rammeområde - NAV

NAV Målselv er etablert i samarbeid mellom Målselv kommune og NAV Troms. Kontoret åpnet i 2007. Vi har pr. i dag 5,5 kommunale stillinger, av disse er 3 ordinære stillinger i sosialtjenesten og 2,5 i flyktningetjenesten. I tillegg er det 6,5 statlige stillinger i kontoret.

Kommunene skal gjennom forebyggende virksomhet, råd, veiledning, økonomisk stønad og sosiale tjenester arbeide for at den enkelte settes i stand til å klare seg selv. Kommunene er gjennom sitt ansvar for å forebygge sosiale problemer og bedre levekårene for vanskeligstilte en viktig aktør i innsatsen mot fattigdom, spesielt barnefattigdom.

Følgende lovpålagte sosiale tjenester inngår i NAV-kontoret:

- Opplysning, råd og veiledning, herunder økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning
- Økonomisk stønad
- Boliger til vanskeligstilte og midlertidig botilbud
- Individuell plan
- Kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad

I tillegg har vi flyktningetjenesten i NAV

Flyktningetjenesten: Målselv kommune har vedtak på å bosette 35 flyktninger i perioden 2017 - 2019. Totalt i kommunen har vi ca 105 bosatte flyktninger.

- Nybosatte flyktninger mellom 18 – 55 år som har behov for grunnleggende kvalifisering har rett og plikt til deltakelse i et introduksjonsprogram. Formålet med introduksjonsprogrammet er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnsliv og styrke deres økonomiske selvstendighet. Innholdet i programmet er norskopplæring, samfunnsfag, språk- evt. arbeidspraksis og eventuelle andre kvalifiserende tiltak.
- Flyktningetjenestens hovedoppgave er å tilrettelegge, koordinere og følge opp deltakere i introduksjonsprogram, der hovedmålet etter endt introduksjonsprogram er arbeid/utdanning og selvforsørgelse. I tillegg har vi ansvar for å koordinere og klargjøre for bosetting av flyktninger, gi praktisk bistand og rådgivning, samt bistå i integreringen av innvandrere med flyktningbakgrunn.
- For å løse samfunnsoppdraget som NAV reformen innebærer, er vi avhengig av at de kommunale og statlige tjenestene fungerer sammen til det beste for brukerne i kommunen. Dette gjelder også samarbeidet med andre kommunale tjenester der vi har felles brukere.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommunegr	Landet u/Oslo 2015
Korrigerte driftsutg til sosialhjelp per mottaker	48 630,00	54 576,00	45 671,00	ikke oppgitt	40 058,00
Netto driftsutg til sosialhjelp pr innbygger	968	886,00	932	1 701,00	1 965,00
Andel sosialhjelpsmottakere ift innbyggere i kommunen	1,5	1,4	1,3	ikke oppgitt	2,5

Kommentar til kostra-tallene:

- Målselv har en forholdsvis lav andel sosialhjelpsmottakere, de vi har som langtidsmottakere har supplerende sosialhjelp.

Viktige fokusområder i planperioden:

- Målet er gi god oppfølging som fører til arbeid/utdanning og selvforsørgelse
- Ha boliger tilpasset barn og unge – hybler, ettroms leiligheter
- Ha nok boliger, sentralt, til vanskeligstilte generelt
- Ha nok ressurser til å møte framtidens satsning på barn og unge

Tiltak for å møte utfordringene:

- Den største utfordringen er mangel på boliger i sentrale strøk. Dette er tiltak der vi må samarbeide med andre kommunale tjenester, samt husbanken, for å løse disse.

Styringskort:

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	-416				
Budsjett	Kr	2 501	1 918 747		1 035	1 273
Forbruk av budsjett %	%	-116,6%	100%		100%	100%
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	85,0%	95,00%		95,00%	95,00%
Årsverk	6,5	6,5	5,5	5,5	5,5	5,5

3.9 Rammeområde - PRO – tjenesten

PRO består av øvre og nedre distrikt.

PRO øvre:

- sykehjem med kjøkken, aktivitør, hjemmetjeneste og omsorgsboliger
- 10 sykehjemsplasser, 15 plasser på omsorgssenteret
- 32,73 årsverk

PRO nedre:

- 2 sykehjem – ett av dem spes tilrettelagt for demente med behov for skjerming, hjemmetjeneste, omsorgsboliger, kjøkken og vaktmester
- 45 sykehjemsplasser på MSAH, 8 plasser på Måselvtunet.
- 86,35 årsverk

Status nøkkeltall kostra-tall:

FAKTATABELL KOSTRA	2013	2014	2015	Kostragr 11	Landet u / Oslo
Institusjonsbaserte tjenester					
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over	21,10	18,9	18,6	17,4	18,1
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	5,60	6,2	7,9	17,9	19,1
Legetimer pr uke pr beboer i sykehjem	0,32	0,28	0,35	0,44	0,54
Fysioterapitimer pr uke pr beboer i sykehjem	0,12	0,13	0,18	0,36	0,38
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr kommunal plass	1 009 493	1 186 922	1 169 873	1 027 924	1 050 987
Hjemmebaserte tjenester					
Mottakere av hjemmetjenester, pr 1000 innb 67 - 79 år	91	77	87	76	68
Mottakere av hjemmetjenester, pr 1000 innb 80 år og over	374	399	411	357	328
Korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker av hjemmetjenester i kroner	175 182	175 820	179 980	242 476	237 965
Begge områdene samla					
Netto driftsutgift pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	36,5	37,0	39,3	33,4	30,9
Institusjoner (253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo	46,4	48,0	45,0	41,9	44,4
Tjenester til hjemmeboende (254) - andel av netto driftsutgifter til plo	48,90	46,3	51,7	53,4	50,3
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg 67 år og over	128 487	132 683	130 726	111 865	109 342
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg 80 år og over	395 754	411 396	416 157	361 749	371 181
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning - prosent	68,00	70,00		76,00	75,00

Kommentar til kostra-tallene:

- Målselv kommune har lavere dekningsgrad enn i 2014.
- Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold (avlastning / korttid) er betydelig lavere enn sammenliknbare kommuner. Dette er kjent og gir driften store utfordringer.
- Målselv kommune har færre lege – og fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem enn sammenliknbare kommuner. Dette gir utfordringer i forhold til utskrevne pasienter fra sykehus som trenger rehabilitering og opptrening. Jfr Samhandlingsreformen skrives pasienter tidlig ut til kommunehelsetjenesten og de har til dels store og sammensatte behov som krever medisinsk oppfølging.
- Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass. Her ligger Målselv kommune noe over sammenliknbare kommuner. Sykehjemmene drives ulikt og bl.a. er Målselvtunet en skjermet enhet og har styrket bemanning. Det vil si høyere pleiefaktor enn de øvrige 2 sykehjemmene.
- Målselv kommune har flere mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innbyggere enn sammenliknbare kommuner. Det er kjent at Målselv kommune har økende grad eldre befolkning. Likevel viser statistikken at vi har lavere brutto driftsutgifter pr. mottaker av hjemmetjenester i kroner.
- Andel av netto driftsutgifter til PLO viser at det er høyere andel driftsutgifter til institusjon enn sammenliknbare kommuner, men lavere driftsutgifter til hjemmeboende. Dette gjenspeiler at vi har en høyere prosentandel av plasser i institusjon til innbyggere over 80 år enn sammenliknbare kommuner. Med tanke på framtidig drift og organisering i et økonomisk perspektiv og med endrede behov hos brukerne, vil det være nødvendig å ytterligere prioritere en dreining mot hjemmebaserte tjenester.
- Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning i prosent, er lavere i Målselv kommune enn i sammenliknbare kommuner, selv om det har gått opp siden i 2013. Innen pleie og omsorgstjenesten er det stort sett bare fagstillinger, bortsett fra hjemmehjelpere og enkelte ansatte etter 4 – års regelen. Kostrafunksjon 254 rapporteres både av PRO og Bo – og oppfølgingsenheten. Dersom Bo – og oppfølgingsenheten har en del ufaglærte ansatte kan dette være med på å forklare at PRO har lavere tall enn sammenliknbare kommuner til tross for stort antall faglærte.

Viktige fokusområder i planperioden:

- Planlegge framtidig tjeneste
- Drifte innenfor vedtatte økonomiske rammer
- Øke nærværsprosenten
- Rekruttere og beholde fagpersonell, fokus på videreutdanning og faglig utvikling av personale

Tiltak for å møte utfordringene:

- Planlegge framtidig tjeneste
Ta utgangspunkt i kunnskapen vi har i dag og tilgjengelig tallmateriale, for å møte framtidige behov. Sentralt står utbygging av Målsvltunet, videreføring av Samhandlingsreformen, forebygging og hjelp til selvhjelp samt omgjøring av omsorgssenterplasser til sykehjemsplasser ved ØSO.
Det er nødvendig å øke kapasiteten i hjemmetjenesten for å imøtekomme økte antall brukere og økte behov. Dette vil være økonomisk og personellmessig riktig, jfr. de føringene som blir gitt fra nasjonale myndigheter i henhold til planverk.
Det vil også være nødvendig å ta i bruk velferdsteknologi både i institusjon og i hjemmebaserte tjenester.
- Drifte innenfor økonomiske rammer
Dette har tjenesten fokus på kontinuerlig.
Bruk av vikarer og personell vurderes nøye, og dette sees opp mot forsvarlig drift. Likevel er driften avhengig av å ha rett kompetanse til de oppgavene som skal ivaretas.
Tjenesten er uforutsigbar, noe som fører til uforutsette utgifter som ofte gir store økonomiske utslag / konsekvenser.
- Øke nærværprosenten
Stort fokus på arbeidsmiljø, våge nytenkning og ta i bruk nye verktøy.
Tett samarbeid mellom ledere, tillitsvalgte, verneombud og øvrige ansatte for å finne løsninger ulike utfordringer
- Rekruttere og beholde fagpersonell, fokus på videreutdanning og faglig utvikling.
Stillinger tilnærmet 100 %, legge til rette for videreutdanning, ta imot studenter og lærlinger, stimulere til utdanning, systematisk utadrettet rekruttering mot skolene, bruke det interkommunale legevaktsamarbeidet og LØKTA til faglig utvikling. Tjenesten må ha fokus på både konkurransedyktig lønnsutvikling samt tilby faglige, interessante og utfordrende stillinger.

Styringskort:

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	82 980				
Budsjett	Kr	84 500	88 767		94 579	98 559
Forbruk av budsjett %	%	98,20 %	100,00 %		100,00 %	100,00 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	85,90 %	92,00 %	86,30 %	92,00 %	95,00 %
Årsverk	Egen statistikk	109,36	120,44	121,47	122,64	122,64

3.10 Rammeområde - Kultur og Idrett

Kultur og idrett forvalter et bredt tilbud innenfor kultur og idrett til Målselvsamfunnet. Rammeområdet består nå av følgende avdelinger/ansvar; Kulturadministrasjon, Målselv folkebibliotek, Istind Arrangement (husledelse av Istindportalen), Ungdomsledelse, Kulturskolen i Målselv og Frivilligsentralen. Enheten forvalter spillemiddelordninga, og tilrettelegger for og samarbeider med frivillig sektor. Vi administrerer musikkbingen ved Istindportalen og Utstyrssentral for utlån av sports- og fritidsutstyr. Administrasjon og ledelse av MOT, BUA, BUR, Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken ligger også under vår enhet.

Bibliotekene i Målselv

- Vi har tre bibliotekenheter i Målselv, Målselv bibliotek, Høgtun bibliotek og Øverbygd bibliotek. Målselv kommune har det høyeste utlånet både i regionen og i Troms fylke. Statistisk har utlånet i 2015 gått ned på landsbasis, men økt i vår kommune. Utfordringene våre ligger på utlånet til barn. Der ligger vi statistisk under landsgjennomsnittet.
- Biblioteket er en sosialdemokratisk institusjon og et lavterskeltilbud til alle kommunens innbyggere. I tillegg til å gi et godt tilbud til innbyggere generelt, gir biblioteket et spesielt tilbud for kulturell, formell og uformell læring og kompetanseheving til barn, eldre, asylsøkere, skoler, forsvaret og studenter. Vi er en viktig institusjon for dannelse i kommunen. Biblioteket er en del av Regionalt biblioteksamarbeid i Midt-Troms og deler lederskap med Lenvik og Bardu i dette samarbeidet. Biblioteket har flere aktive samarbeidspartnere, her nevnes Velferden og Familiestøtten i Forsvaret, Målselv historielag, Klippa Målselv og Troms fylkesbibliotek.

Barn og ungdomsarbeid/BUA

- «BUA» – Barn og unges aktivitetshus, er det mest sentrale fokusområdet vi jobber med for å skape god, ønsket og meningsfull aktivitet for denne målgruppa i Målselv. Ungdomsrådsarbeidet i Målselv begynner å bli godt etablert. Fra høsten 2016 er BUR erstattet av Målselv ungdomsråd. Arbeidet gjennomføres i nært samarbeid med skolene. Utstyrssentral for barn og unge ble etablert i 2015 og videreført i 2016.
- Friluftaktiviteter: Gjennom midler fra BUFDIR, er det mulig for oss å være med å bidra til at barn og unge får gode opplevelser i naturen og bygge opp friluftsinnterese. Midlene brukes til å arrangere friluftskole/camper i forbindelse med skoleferier året rundt. Her har vi et uvurderlig godt samarbeid med Midt- Troms friluftsråd og Barnas naturpark.

Istind Arrangement

- I 2015 er samarbeidsavtalen mellom Istindportalen og Forsvaret v/HSTY og Målselv kommune revidert. Samarbeidsorgan som koordineringsgruppe og Husstyre fungerer godt. Dette gir gode rammer for samarbeid, og styrker det kulturelle tilbudet for både det sivile og militære publikummet i Istindportalen. Salene i Istindportalen benyttes i tillegg til arrangement av kulturell art, også i stor utstrekning til møter og konferanser på dagtid.

Kulturskolen i Målselv

- Gir opplæring og undervisning i grupper og individuelt til 160 elever (pr. okt.2016) i kulturfag. Undervisninga er desentralisert og er lagt både til dag og kveldstid på de respektive skolene og til Istindportalen der de administrative lokalene til Kulturskolen er. Vi har ventelister til tilbudene våre. Vi jobber med å utvide fagtilbudet i samsvar med nasjonale ønsker. Implementering av ny rammeplan for Kulturskolene arbeides det med i perioden fram til 2018. Kulturskolen administrerer Den kulturelle skolesekken for grunnskolene i Målselv og Den kulturelle spaserstokken som er et kulturtilbud for de eldre i kommunen vår. Forvaltningen av MOT koordineres fra Kulturskolen. Det er etablert et godt samarbeid med skolene og Ungdomsrådet i arbeidet. Nå er MOT innført på alle trinn i ungdomsskolen. For første gang gjennomfører vi Desemberundersøkelsen for 10. trinn i 2016. Kulturskolen er arrangør av ungdommens kulturmonstring (UKM) lokalt og er aktivt medarrangør på fylkesplan.

Idrett-/friluftslivsanlegg i Målselv kommune

- Kommunen er eier av areal, anlegg og flere bygninger som stimulerer til aktivitet gjennom idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Idrettshaller, gymsaler, forsamlingslokaler, kulturhus/samfunnshus, svømmehaller, tilrettelagte fiskeplasser, parker, rasteplasser, kulturstier, uteområder og nærmiljøanlegg er eksempler på dette.
- Målselv kommune er også eier av de to statlige sikrede friluftsområdene Målsnes båtutsett og Vika fiskeplass som er tilrettelagt for funksjonshemmede Disse områdene er kjøpt av Staten for å sikre allmennhetstilgang til arealene.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Besøk i folkebibliotek pr innbygger	7,4	5,2	4,9	4,2	4,6
Utlån alle medier fra folkebibliotek pr innbygger	5,7	5,97	6,05	4,2	4,4
Barnelitteratur, antall bokutlån barnelitteratur pr innbygger 0-13 år	8,3	7,67	8,9	9,8	10,1
Netto driftsutgifter til folkebibliotek pr. innbygger (kroner)	323	310	308	253	267
Netto driftsutgifter til kommunal musikk- og kulturskoler, pr innbygger 6-15 år, kroner	3543	3105	3420	3171	2322
Andel elever i grunnskolealder i kommunens musikk og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år, prosent	10,7	17,9	16,8	19,1	14,3
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge pr innbygger 6-20 år, kroner	126	218	768	491	823
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr, innbygger, kroner	1901	1736	1886	1870	2001
Netto driftsutgifter til idrett pr. innbygger, kroner	207	336	132	140	189

Kommentar til kostra-tallene:

Målselv folkebibliotek:

- Målselv bibliotek har høyt utlån pr. innbygger. Besøkstallene er gått ned, disse er basert på stikkprøver og er derfor ikke sikre. Vi ligger likevel over landsgjennomsnittet på besøk som er 4,9 pr. innbygger. I 2015 var utlånet i Målselv på 6,05 pr. innbygger. Målselv har høyest utlån i Troms fylke. Her ligger landet for øvrig på 4,4 pr. innbygger. Utlån bøker pr barn har økt. Men her ligger vi fremdeles under landsgjennomsnittet som er 10,1.
- I 2015 ligger Målselv under landsgjennomsnittet på driftsutgifter bibliotek pr. innbygger.
- Utlånet til barn har økt til 8,9 pr. barn. Dette har nok med at pga avstand til skolene og besøk av barneskolene, bruker skolene biblioteket flittig til bestilling av bokkasser som vi får fraktet til og hentet på skolene. Men vi har fremdeles en jobb å gjøre i forhold til formidlingsarbeid og utlån til barn og unge.

Kulturskolen i Målselv:

- Har høyere nettotall enn landsgjennomsnittet for driftsutgifter. En stor del av undervisningen foregår desentralisert ved skolene, noe som er kostnadskrevende.

Barn og ungdomsarbeid:

- BUA (barn- og unges aktivitetshus) er nå godt etablert. Tallene gjenspeiler satsningen. Det poengteres at en stor del av satsninga er prosjektfinansiert.

Viktige fokusområder i planperioden:

- I enheten utnytter vi de faglige og menneskelige ressursene våre godt på tvers av avdelingene. Dette vil vi fortsette å utvikle. Det gir bedre kvalitet og tilrettelegger for flere kulturelle tiltak framover.
- Målselv folkebibliotek vil fortsette å jobbe for å utvikle bibliotekjenesten og gi et godt tilbud til de ulike brukergruppene. Det er en særlig satsning på barn og unge. Vi satser i tillegg på å utvikle biblioteket til en arena for debatt og læring.
- Forbedring og utvikling av de fysiske arbeidslokalene for ansatte i enheten. Et fokuspunkt vil være å samordne lokaliteter for ansatte og aktivitetstilbud og utvikle bedre lokaler til kulturell aktivitet og opplæring for barn og unge.
- Videreutvikle og skaffe tilpassede lokaler for Utstyrssentralen for barn og unge.
- Videreutvikle Barn- og unges aktivitetshus (BUA) med gode ferie- og fritidsaktiviteter.
- Kulturskolen ønsker fortsatt å utvikle større bredde i undervisningstilbudet i tråd med nasjonale føringer for kulturskole.
- Utvide kulturtilbudet med større bredde for kulturarrangement gjennom Istind Arrangement.
- Vedlikehold av eksisterende idrettsanlegg.
- Tilrettelegge og videreutvikle idretts-/friluftstilbud for alle.
- Fortsette å videreutvikle og være vertskap for idrettsarrangement
- Utvikle og bygge nye anlegg ut i fra behov
- Skape sosiale samlingssteder som igjen skaper trivsel og trygghet i nærmiljøet

Tiltak for å møte utfordringene:

- Målselv folkebibliotek ønsker å styrke samarbeidet skolebibliotekene. Det skal etableres en nettverksgruppe mellom biblioteket og skolebibliotekene og legges til rette for samarbeid om digitale kataloger.
- Å utvikle bibliotekrommet som arena, med dette for eksempel lyd/bilderom og miniscene i biblioteket er en prioritet i likhet med å tilrettelegge for forfattermøter og andre aktiviteter i bibliotekene.
- Samlokalisering og tilrettelegging for bedre lokaliteter for fritidstilbud til både barn og unge sammen med tilrettelegging for bedre fysiske arbeidsforhold for ansatte vil vi prøve å få realisert gjennom samarbeid med Forsvaret og en sterkere kommunal satsning.
- BUA vil styrkes gjennom en god dialog med de som ønsker å bruke tilbudet. Det er sentralt at BUA utvikles gjennom stor grad av medbestemmelse av de unge som vil bruke tilbudet. For å hente ut synergieffekter som frivillig innsats og kunne benytte oss av ekstern finansiering til tiltaket, kreves noe kommunal grunnfinansiering. Vi må jobbe for en kommunal styrking av ressurser til aktiviteter for barn og unge. Vi vil holde god dialog med lag, foreninger og andre ressurspersoner som kan bidra med at unge får inspirasjon og kunnskap om fritidstilbud i Målselv. Videre vil dette kunne gi økt rekruttering til lag og foreninger.
- En god del av anleggene våre har behov for oppgradering og i budsjettet for 2017 er det blant annet lagt inn 100 000 til oppgradering av styrkerom i Gimlehallen og til sammen 100 000 til Moen stadion. Det er ønskelig å få levert spillemiddelsøknader på rehabilitering av noen kommunale anlegg i 2017. Kommunalt anleggstilskudd bør økes. Det har vært det samme i nærmere 10 år. Som grunnregel har Målselv kommune bevilget delfinansiering til bygging av ordinære anlegg i frivillig regi til idrett og fysisk aktivitet på 10 % av de reelle anleggskostnadene. Byggekostnadene har økt betraktelig de siste årene (prisstigning på 46,6% på 10 år).
- Kulturskolen bruker kompetanse som er i personalet og samarbeider med eksterne aktører og frivillig sektor for å utvikle nye tilbud. Det har resultert i tre nye tilbud 2015.
- Det å drifte en Utstyrssentral krever ressurser som i starten ble finansiert av prosjektmidler. Den står nå uten videre finansiering og må evt. legges inn som eget tiltak i budsjettet.

Styringskort:

Styringsindikatorer	Måleindik	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	8 284				
Budsjett	Kr	9 768	9 741		10 626	11 097
Forbruk av budsjett %	%	85 %	100 %		100 %	100 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	statistikk	87 %	95,00 %	94,00 %	95,00 %	95,00 %
Årsverk	statistikk	11,89	11,94	10,9	11,65	11,65

Merknad:

Årsverk: Huslederstillinga for Istindportalen er medfinansiert av Forsvaret v/HSTY. Huslederstillinga som var 100% stilling er fra juni 2016 delt i en husleder på 50% og en teknisk stilling 50%. Det skal ansettes teknisk medarbeider fra primo 2017.

3.11 Rammeområde – Byggforvaltning

Oppsummert av begrepene bak bokstavene FDVUP i moderne eiendomsforvaltning og ansvarsområder for avdelingen:

- **F/Forvaltning** omfatter ledelse, planlegging, organisering og kontroll av det totale FDVU arbeidet.
- **D/Drift** omfatter de aktiviteter som er nødvendig for å opprettholde bygningen med sine tekniske installasjoner på et fastsatt funksjonsnivå.
- **V/Vedlikehold** er aktiviteter som er nødvendig for å opprettholde bygningen med sine tekniske installasjoner på et fastsatt kvalitetsnivå.
- **U/Utvikling** omfatter tiltak som er nødvendig for å opprettholde bygningens bruksmessige verdi over tid. Dvs. endringer som ikke er en følge av slitasje, men endrede krav, enten lovmessig eller brukerdefinerte.
- **P/Potensialet** omfatter strategiske tiltak for å forbedre totaløkonomien, det vil si forberede ombygging og utvikling av bygget.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2014	2015	Komm.- gruppe	Landet u/Oslo
Samlet areal på formålsbyggene kommunen eier i m ² pr. innbygger	-	6,80	5,50	4,70
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr.m ²	-	650,00	849,00	994,00
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr. innbygger	5 075,00	4 260,00	4 347,00	4 567,00
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning pr.m ²	-	72,00	61,00	89,00

Kommentar til kostra-tallene:

- Kun netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr. innbygger er registrert for Målselv kommune i SSB statistikk.
- Samlet areal pr. innbygger synes å være høy i Troms generelt enn for landet for øvrig.
- Brutto driftsutgifter og utgifter til vedlikeholds aktiviteter viser ofte en sammenheng med feil konteringer i regnskapet. Sammenligning mot øvrige kommuner og landet for øvrig kan derfor være vanskelig å analysere
- Det var ikke tildelt vedlikeholdsbudsjett til formålsbygg for 2015 i budsjettbehandlingen 2014. Utgifter til vedlikeholds aktiviteter er dekket inn av annen inntekt i avdelingen pluss ekstramidler vedtatt i KS juni 2015.
- Ekstramidler utgjør ca. kr 36,- pr.m², resten av annen inntekt.

Viktige fokusområder i planperioden:

- En oppbygning av en profesjonell bygg-/eiendomsforvaltning er spesielt krevende og betinger at roller må være tydelig og avklarende mot brukere med forankring hos arbeidsgiver. For å bygge opp-/ beholde god kompetanse og gjøre daglig drift interessant for oss betinger det tilrettelegging for driftspersonale på å utføre meningsfulle/faglige oppgaver.
- Det er spesielt satt fokus på arbeidsmiljø og orientert om alle krav som forutsettes for å oppnå dette.
- Det må gis økonomisk ramme for å kunne håndtere kontinuerlig forfall på et enormt etterslep på vedlikehold av formålsbygg.
- Avviksbehandling i Famac er avhengig av ressurs i siste ledd som er hos driftsoperatører. For å bli ajour på avviksbehandling kreves flere driftsoperatører.

Tiltak for å møte utfordringene:

- Bygg forvaltningen har fortsatt meget begrensede ressurser, noe som er med på å begrense ønsket aktivitet. Virksomheten har ikke gjennomført brukerundersøkelse mot interne kjernevirksomheter, men mener at driften er effektiv innenfor tildelte rammer
- Det tilbakemeldes misnøye på manglende utførelse på avvik meldt inn i Famac. Akkumulerte henvendelser har økt betydelig og viser stort behov for ressurs i siste ledd som er driftsoperatører. Det er tvingende nødvendig enten å leie inn ekstern hjelp som jobber mot Famac eller mer ressurs. Sammenlignet med andre kommuner er Målselv kommune betydelig underbemannet. Det er innmeldt ressurs i budsjett for 2017.
- Det er foreslått en økning i ramme på formålsbygg på 3 mill. kr. for 2017 for å kunne prioritere en del bygg som har akutt behov for vedlikehold.

Styringskort:

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	23 341				
Budsjett	Kr	25 080	26 400		26 511	27 920
Forbruk av budsjett %	%	93,1	100 %		100 %	100 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	86,7 %	94,00 %	87 %	95,00 %	96,00 %
Årsverk	Egen statistikk	36,35	36,35	36	36,21	36,21

3.12 Rammeområde Vann og avløp, renovasjon og veg

- MK drifter 8 vannanlegg, herav 5 mindre brønnenlegg. Ingen utvidelser planlagt i 2017.
- Driftsavdelingen har 4 årsverk. Ekstra årsverk i administrasjon er nå fjernet.
- Prosjektavdeling / administrasjon har 3,4 årsverk sammen med avløp og rensing.
- Avdelingen (Andsvannet) produserte i 2015 1.975.000 m3 drikkevann.

I 2017 vil vi slutføre renoveringen av ledningsnettet i Krokbekken. Hovedsatsningen blir på fullskalarensing av Andsvannet, og videre arbeid vil følge kommunedelplanen for vann som blei vedtatt i 2016.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Årsgebyr vann	2 408,00	2 685,00	2 986,00	2 982,00	3 381,00

Kommentar til kostra-tallene:

- Vannavgiften i Målselv er lav i forhold til de vi sammenlignes med.

Viktige fokusområder i planperioden:

- Utbedre ledningsnett for å redusere lekkasjer.
- Sikre kvalitet på vannleveranser fra Andsvannet.

Tiltak for å møte utfordringene:

- Utsifting av ledninger og kummer i Krokbekken fullføres 2017.
- Lekkasjesøk og utbedring av ledningsnett pågår kontinuerlig.
- Prosjektere ferdig fullrenseanlegg ved Andsvannet.

Styringskort:

Styringsindikatorer VARV	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	-2 211				
Budsjett	Kr	-5 376	-3 905		-4 108	-6 669
Forbruk av budsjett %	%	243,15 %				
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	95,90 %	95,00 %	95,10 %	96,00 %	96,00 %
Årsverk	Egen statistikk	21,59	20,13	19,23	20,03	20,03

AVLØP

- MK drifter 8 renseanlegg, 4 konvensjonelle og 4 infiltrasjonsanlegg.
- Driftsavdelingen har 8 årsverk totalt inkludert slambehandlingsanlegget på Fossmoen.
- Prosjektavdeling / administrasjon har 3,4 årsverk sammen med vann og vei.
- Avdelingen drifter 99.400 meter avløpsnett.

Avdelingen drifter i tillegg overvannsledningsnett med tilhørende kulverter og sluker. Arbeid med ombygging av renseanleggene blir hovedfokus i 2017.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Årsgebyr Avløp	2 688,00	2 639,00	3 285,00	3 574,00	3 784,00
Årsgebyr Renovasjon	2 688,00	2 952,00	2 639,00	2 616,00	2 616,00

Kommentar til kostra-tallene:

- Selv om vi har hatt en økning i gebyrene ligger vi under snittet for de vi sammenlignes med i kostra for avløp, mens det for renovasjon nå er slik at MK er knapt over.

Viktige fokusområder i planperioden:

- Utbedre dagens ledningsnett for å redusere urensset utslipp til vann, (Målselva). Arbeide langsiktig for å knytte flere husstander til renseanleggene.
- Utarbeide kommunedelplan avløp.
- Ferdigstille utbedring av ledningsnett i Krokbecken 2017.

Tiltak for å møte utfordringene:

- Fortsette å investere i VA-struktur.
- Arbeide for å heve investeringsnivået. Beløpene er ikke endret siden år 2000.

VEG

- MK har 174,5 km kommunale veier samt 60 000 m² kommunale plasser.
- Driftsavdelingen har 1 årsverk, samt 0,5 årsverk som leies inn fra avløp ved behov.
- Administrasjon består av 0,5 årsverk. (delt med VA)
- Nye brøytekontrakter inngått også i år, kostnadene stiger.
- Det vil i 2017 bli fokus på utbedring av Ole Reistads vei ihht. Hovedplan vei. Vi vil arbeide aktivt for å sikre midler slik at den positive trenden i 2016 kan videreføres.
- Behov for ny asfalt på vei og plasser er fortsatt stort.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei	79 687,00	88 139,00	82 777,00	100 478,00	127 056,00

Kommentar til kostra-tallene:

- Våre kostnader er godt under snittet for sammenlignbare kommuner, og for landet u/Oslo.

Viktige fokusområder i planperioden:

- Investeringer blir ihht til hovedplan.
- Arbeid med å bli trafikksikker kommune fortsetter.
-

Tiltak for å møte utfordringene:

- Arbeide aktivt for å få økt ramma til vedlikehold.

3.13 Rammeområde – Brann- og redning/Feievesen

Brannvesenet i Målselv har slikt hovedansvar i følgende avdelinger:

- Beredskap- som aksjonerer med mannskaper og utstyr ved ulykker som brann, redning, trafikkuhell, akuttforurensing, hjertestans, oversvømmelse, luftfartsulykke, drukningsulykke m.v. Beredskapen utøves fra Bardufoss brannstasjon og Øverbygd brannstasjon med kasernerte mannskaper og deltidsmannskaper. Beredskapen omfatter nå også PLIVO som medfører aksjon under ansvar i skarpe situasjoner (skyting m.v.)
- Forebyggende- som driver intern/ ekstern opplæring i brannsikkerhet, øvelsesplanlegging, lokale og nasjonale opplysnings- og holdnings/ vær varsom-kampanjer, sikkerhetskontroller med sprengstofflagring, fyrverkerisalg og lagring, ammunisjonslagring i utsalgsteder, tilsyn i brannobjekter med oppfølging (brannsyn), lokal skredovervåking, risiko- og sårbarhetsanalyser, vurdering arealplaner/ vannverksplaner(slokkevanns-dimensjonering), samordnet tilsyn med arbeidstilsyn/ el-tilsyn m.v.
- Feiertjenesten- som utfører feiing av piper/ røykkanaler, tilsyn med piper og ildsteder og annen brannsikkerhet i boligbygg, kontrollerklæringer ifb. etablering ildsteder/ piper, opplæring i fyringsteknikk m.v. Feiertjenesten er fra 2016 pålagt å forestå feiing/ tilsyn av all fritidsbebyggelse.
- Felles for hele rammeområdet- medvirke til at ulykker ikke skal oppstå og redusere konsekvensene ved ulykker gjennom planlegging, øvelser og aktiv holdning.
- Drive opplæring på, komplettere og bruke nytt nødnettutstyr som ble tatt i bruk i Målselv brann og redning på slutten av 2015

Status nøkkeltall kostra-tall:

Kostr	2013	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Netto drift pr. innbygger i kr	732,00	755,00	714,00	847,00	762,00
Antall utrykninger til brann/andre ulykker pr.1000 innb	3,50	3,60	0,40	-	2,60
Årsverk i brann/ulykkesvern pr. 1000 innb	0,60	0,57	1,15	0,83	0,75
Netto driftsutgifter ti funksjon 338 pr. innbygger		27,00	99,00	57,00	60,00
Årsgebyr til feiing og tilsyn	200	200	229	412	432
Årsverk av funksjon 338 pr. 1000 innb.	0,26	0,26	0,26	-	0,25
Antall piper pr. innbygger	0,37	0,37	0,36	0,44	0,36

Kommentar til kostra-tallene:

- Målselv brann- og redning har lave driftsutgifter til tross for kasernerte mannskaper på 2 brannstasjoner. Dette som følge av samarbeidsavtaler/ sløkkeavtaler med forsvaret/ Forsvarsbygg. Brannvesenet har meget god kompetanse og ressurs være seg sløkkeoppdrag som annen redning- og sikringstjeneste. Jfr. samarbeidsavtale brannvern med Bardufoss flystasjon så krever

flystasjonen i tillegg til sine 32mannskaper også 5 kommunale brannmannskaper, Målselv kommune har for tiden 4 ansatte brannmannskaper ved Bardufoss brannstasjon.

- Antall utrykninger er redusert som følge av forebyggende arbeid og tilsyn.
- Netto driftsutgifter til funksjon 338 er høyt sannsynligvis grunnet driftsutgifter Kom-tek
- Antall årsverk i brann / ulykkesvern litt over gjennomsnittet grunnet forsvarsansatte innen BRP (32 mannskaper i tillegg til 4 kommunale)

Viktige fokusområder i planperioden:

- Brann- og redning har lang utrykningsavstand til bebyggelse i Målselv fjell-landsby, bebyggelsen på Målsnes og Keianes. Videre er det utfordring at det tillates oppført bygninger i flere enn 2 etasjer, da brannvesenet ikke har stigebil/ liftbil for å assistere rømning fra slike høye bygg. Utfordring også i forhold til skoleelever som bor på skoleinternat, våre nye landsmenn og vernepliktige som ikke synes å få tilstrekkelig opplæring i bruk av sine boliger/ militærkaserner, med utallige utrykning til melding om brann som følge.

Tiltak for å møte utfordringene:

- Brannverndepot med utstyr og frivillige mannskaper burde vært realisert i fjell- landsbyen.
- Bygningsmyndighetene/reguleringsmyndighetene burde ikke tillate bebyggelse som ikke kan håndteres tilfredsstillende av brannvesenet i krisesituasjon.
- Nye landsmenn/ vernepliktige soldater/ skoleelever burde fått bedre grunnopplæring i bruk av oppholdssted slik at brannalarmer ikke så ofte utløses og med unødig brannutrykning som følge.
- Investere i egnede kjøretøyer til Øverbygd brannstasjon, røykdykkerbil/ kommandobil.
- Investere i GPS- utstyr og statuspanel for utrykningskjøretøyer.
- Videreutdanning/etterutdanning av brannmannskaper.
- ROS- analyser brannsynsobjekter.
- Øvelser brannmannskaper ihht. ulike risikobilder.
- Mange brannobjekter er tilknyttet Direktevarsling 110, noe som reduserer risiko for brannutvikling. Dette gjenspeiler seg i antall utrykninger pr.1000 innbyggere.

Styringskort:

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap (1000 Kr.)	Kr	4 584				
Budsjett (1000 Kr.)	Kr	5 259	5 419		5 579	5 869
Forbruk av budsjett %	%	94,4 %	100 %		100 %	100 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	98,50 %	96,00 %	97,70 %	96,00 %	96,00 %
Årsverk	Egen statistikk	8,06	8,06	8,06	8,06	8,06

- Målselv Brann- og redning har som følge av bra forebyggende arbeid kunnet redusere driftsutgifter til beredskapsarbeider (brann- og redningsoppdrag) for 2015
- Målselv Brann og redning registrerer høyt nærvær og få yrkesskader. Mannskapene er pålagt fysisk trening i jobbsammenheng.

3.14 Rammeområde – Utvikling

Er en avdeling som spenner over mange ulike ansvarsområder. Vi jobber med forvaltning og veiledning/rådgivning innen:

- Jordbruk: landbruk, skogbruk og utmarksforvaltning.
- Byggesaksbehandling.
- Arealplanlegging, natur-, miljø- og ressursforvaltning.
- Kart- og oppmåling.
- Gode oppdaterte kart og plangrunnlag samt faglig oppdatering vedrørende lover og forskriftsendringer er basis for å gjøre en god forvaltning og rådgivning på alle nivå i avdelingen.

Status nøkkeltall kostra-tall:

Faktatabell (Kostra)	2013	2014	2015	Kommunegr.	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter fysisk planlegging. Kulturminner mm.	346,00	456,00	405,00	532,00	593,00
Brutto driftsutgift fysisk tilrettelegging og planlegging funksj. 301,302,303,304,305	653,00	731,00	711,00	844,00	781,00
Gj.snittl. Byggetid byggesaker m/3 uker frist	10,00	10,00	17,00	17,00	18,00

Kommentar til kostra

- Våre utgifter til saksbehandling viser nedgang fra 2014 til 2015, og vi ligger lavt i forhold til kommunegruppe.
- På tross av nedbemanning har vi ikke lengre saksbehandlingstid enn kommunegruppe.

Viktige fokusområder i planperioden:

- Sikre kontinuitet i arbeidet med å oppdatere hjemmesiden for best mulig informasjonsflyt og øke tilrettelegginga for selvbetjening.
- Enheten har hatt store utskiftninger i personale, men utviklingen er positiv og vi forventer å løse alle oppgaver innenfor gitte frister i 2017.
- Opprettholde kvalitet og service innen vår jord- og skogbruksavdeling til beste for næringsutviklinga i kommunen.
- Øke omfanget av kontroll på byggesak, kommunen er pålagt nye kontrollfunksjoner.
- Bidra til å utføre oppgaver som følge av retaksering.

Tiltak for å møte utfordringene:

- Fortsette det tette samarbeidet med VARV, enhetsleder er konstituert fram til 1/7-17
- Bedre informasjonen til publikum gjennom forbedring av hjemmeside.
- Det blir fokus på å skaffe nødvendig opplæring på alle fagfelt i form av kurs og teknologi.

Styringskort:

Styringsindikatorer	Måleindikator	Status 2015	Mål 2016	Status 2016	Mål 2017	Mål -> 2020
Ressursperspektivet						
Regnskap	Kr	6 843				
Budsjett	Kr	7 377	5 640		4 088	4 309
Forbruk av budsjett %	%	92,76 %	100 %		100 %	100 %
Medarbeiderperspektivet						
<i>Objektiv kvalitet</i>						
Jobbnærvær %	% - Egen statistikk	91,9	95,00 %	95,50 %	96,00 %	96,00 %
Årsverk	Egen statistikk	12,7	10,70	8,23	8,15	8,15

- Vesentlige nedtrekk i årsverk gjør at kostnadene er vesentlig redusert, og budsjettene fremover er i tråd med dette.
- Enheten har en positiv utvikling med hensyn til nærvær.

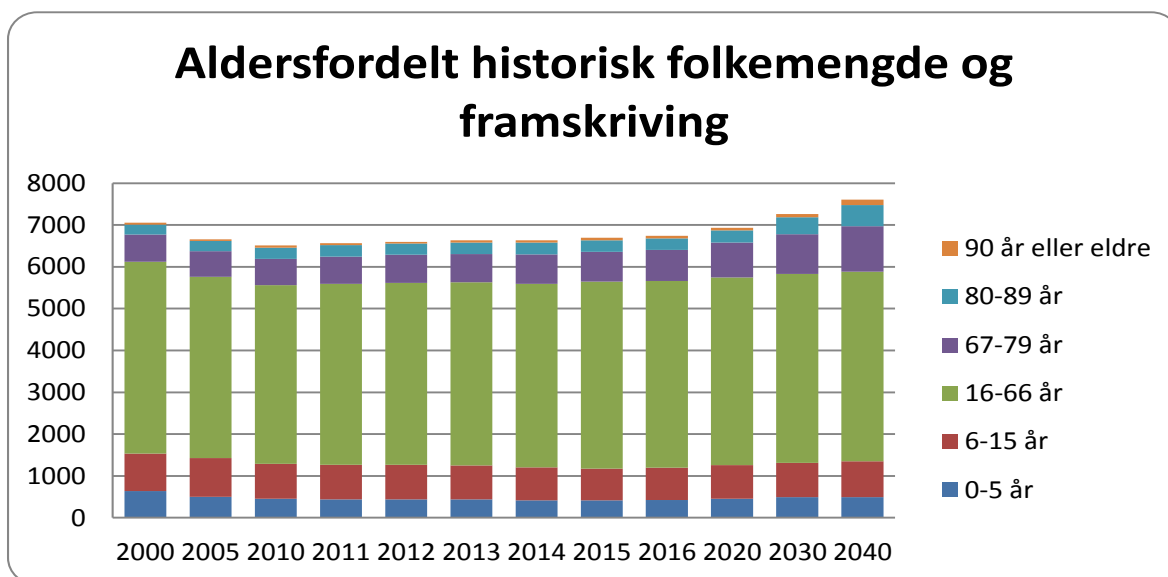
4 Rammebetingelser

4.1 Befolkningsutvikling

Endringer i folketall fra 1. halvår 2015 til første halvår 2016	2015	2016
Folketalet 1. januar	6693	6741
Fødde	38	39
Døde	19	28
Fødselsoverskot	19	11
Innvandring	35	29
Utvandring	11	6
Innflytting, innalandsk	137	166
Utflytting, innalandsk	181	192
Nettoinnflytting inkl. inn- og utvandring	-20	-3
Folkevekst	-1	8
Folketalet ved utgangen av kvartalet	6692	6749

4.1.1 Fordeling etter aldersgrupper og Framskrevet befolkningsutvikling

Årstall	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2020	2030	2040
0-5 år	640	500	456	439	440	442	420	418	426	459	493	491
6-15 år	897	924	836	829	825	811	784	760	771	799	820	858
16-66 år	4586	4335	4272	4321	4348	4377	4392	4467	4468	4491	4514	4534
67-79 år	646	611	629	654	674	674	701	710	738	831	950	1091
80-89 år	243	252	267	272	267	279	284	279	274	292	404	498
90 år eller eldre	42	36	50	48	45	47	53	59	64	63	77	134
Totalt	7054	6658	6510	6563	6599	6630	6634	6693	6741	6935	7258	7606

4.1.2 Prognose folketall for neste år og for økonomiperioden

- Av tabell og figur framgår det at utviklingen i Målselv kommunes demografi har vært positiv siste 6-7 år og utviklingen forventes å fortsette basert på beregninger fra SSB i deres MMMM-alternativ som anses for det mest sannsynlige.
 - Aldersgruppen 0-15 år er kraftig redusert i perioden 2000 – 2016, og forventet vekst er lav i prognoseperioden. Aldersgruppen 16-66 år er redusert siden 2000, men de senere år har den gruppen økt og forventes å fortsette i en noe sterkere vekst i prognoseperioden
 - Aldersgruppen 67-79 år har hatt en tilnærmet flat utvikling i perioden 2000 -2014, men forventes å øke markant i prognoseperioden, noe en ser tendens til i veksten fra 2014 til 2016
 - Aldersgruppen 80-89 år har hatt en relativt flat utvikling i perioden men fra 2020 og utover forventes det her en sterk vekst
 - Aldersgruppen 90 år eller eldre har vært stabil siden år 2000, men også her forventes det en vekst etter år 2020 hvor gruppen dobler seg fra dagens nivå innen 2040 – også her ser en tendens fra 2013 fram til 2016.
- Av ovenstående kan en trekke følgende: Hittil har den demografiske utviklingen i Målselv kommune vært preget av forholdsvis stabilt folketall, men med endring i sammensetning hvor andelen 0-15 år blir færre mens andelen 67+ blir flere. Denne endring i sammensetning forventes å bli sterkere utover i prognoseperioden og vil medføre økt behov innenfor pleie – og omsorgstjenesten på ulike nivåer. Således blir det viktig å planlegge i god tid for framtidens behov, både ift. omfang og kvalitet, og innenfor de gitte økonomiske rammer.

4.1.3 Befolkningstall og telle dato- endringer fra 2009

- I 2009 endret SSB datoen fra 01.01 til 01.07 for oppdatering av befolkningstallet i kommunene. Innbyggertilskudd og utgiftsutjamning beregnes ut fra befolkningsutviklingen til og med 1. juli. Dette kan ha en negativ konsekvens for Målselv kommune fordi det fraflytter mange forsvarsfamilier i løpet av sommeren. De nye innflytterne kommer ofte ikke før rundt skolestart i august og kommer derfor ikke med i tellingen.
- Oppdateringen av folketallet i inntektsutjevningen videreføres pr 1. januar i budsjettåret.
- Økonomigrunnlaget bygger på statsbudsjettets forutsetninger om befolkningsutvikling.

4.2 Lønns- og prisvekst, endringer i pensjonsutgiftene

Lønns- og prisvekst

- Rådmann har lagt til grunn lønn- og prisvekst for kommunene (deflatoren) på 2,5 prosent fra 2016 til 2017 i henhold til statsbudsjettet.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Vekt
Lønnsvekst	4,0	4,0	3,5	3,3	2,7	2,7	0,667
Varer/tjeneste	1,8	2,0	2,0	2,5	2,7	2,1	0,333
Deflator	3,27	3,33	3,00	3,03	2,70	2,50	1

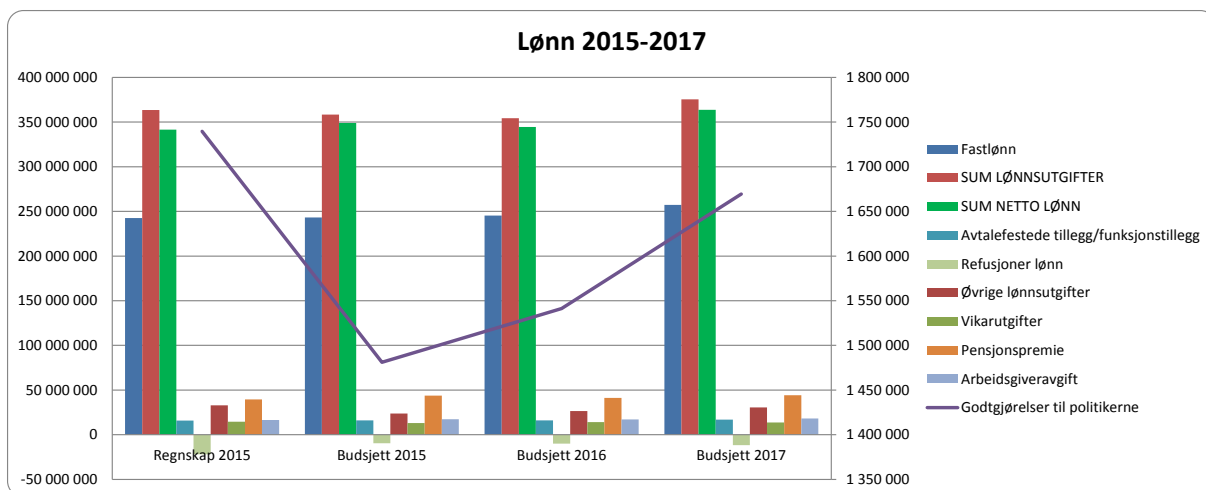
Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjettforslaget er normalpremien for pensjonsutgiftene, basert på aktuarberegninger av KLP/ KLP-Felles og SPK lagt til grunn. Beregningene gir følgende beregningssetter for 2017:

KLP	20,02 % av brutto lønnsutgifter (gjelder sykepleiere).
SPK	12,25 % av brutto lønnsutgifter (gjelder lærere).
KLP felles	20,50 % av brutto lønnsutgifter (gjelder øvrige ansatte)

Oversikt over utviklingen i kommunens lønnsutgifter

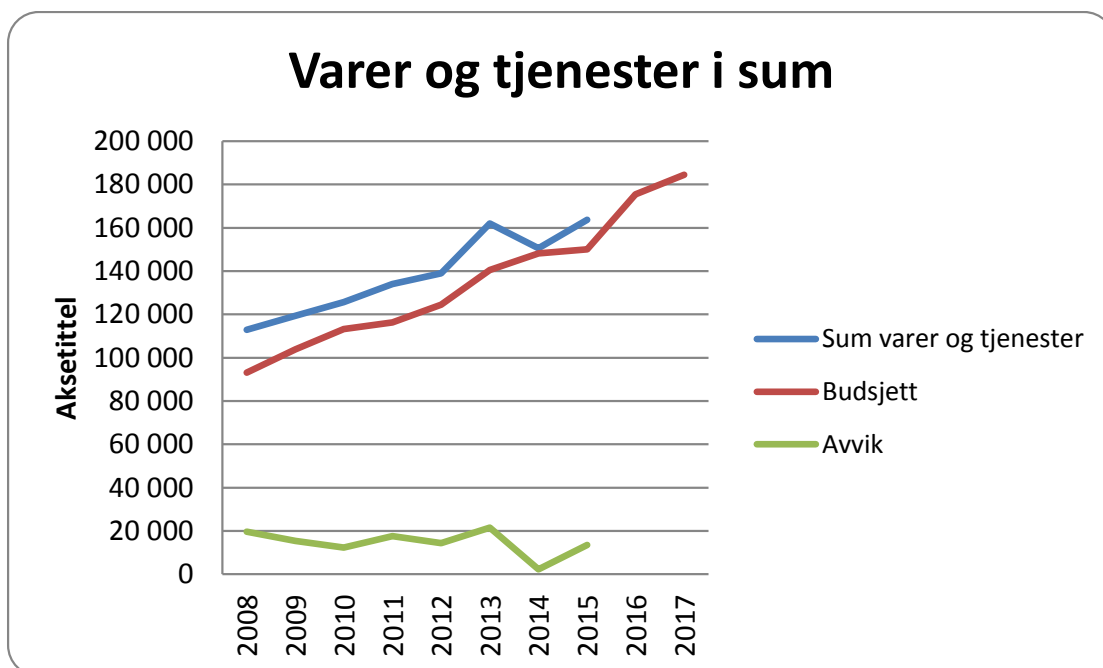
Beskrivelse	Regnskap 2015	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Endring 2016-2017	Endring %
Fastlønn	242 495 102	243 188 206	245 329 706	257 263 813	11 934 107	4,86 %
Øvrige lønnsutgifter	32 927 436	23 805 602	26 598 076	30 629 175	4 031 099	15,16 %
Vikarutgifter	14 588 785	13 061 276	14 204 818	13 690 019	-514 799	-3,62 %
Godtgjørelser til politikerne	1 739 488	1 481 050	1 541 345	1 669 484	128 139	8,31 %
Avtalefestede tillegg/funksjonstillegg	15 827 252	15 953 959	16 035 443	16 996 734	961 291	5,99 %
Pensjonspremie	39 540 799	43 686 945	41 314 639	44 243 200	2 928 561	7,09 %
Arbeidsgiveravgift	16 410 373	17 244 872	17 099 621	18 206 248	1 106 627	6,47 %
SUM LØNNSUTGIFTER	363 529 235	358 421 910	354 411 432	375 329 610	20 918 178	5,90 %
Refusjoner lønn	-21 941 211	-9 478 294	-9 882 695	-11 671 516	-1 788 821	9,33 %
SUM NETTO LØNN	341 588 024	348 943 616	344 528 737	363 658 094	19 129 357	5,71 %

- Ift. opprinnelig lønnsark for 2013 er vi ned knappe 24 årsverk. Det utgjør ca. 9,6 mill kroner på fastlønn med snittlønn på 400 000 kroner før sosiale kostnader. Budsjettering av lønn skjer ved innlegging av lønns – og stillingsdata justert for inneværende års lønnsoppgjør. Deretter legges det inn en system-messig prisjustering som er ment å hensynta helårseffekt av inneværende års lønnsoppgjør og 8 – måneders -effekt av budsjettårets lønnsoppgjør - for 2017 er denne på 1,8 % ($2,7 \% * (8/12)$). 24 årsverk redusert gir ca. 330 000 kroner lavere årsvekst ift. lønnsoppgjør for 2016, og 220 000 kroner lavere vekst isolert for 2017 (8 – måneders -effekt).
- Når en skal sammenligne regnskapstall med budsjett for Fastlønn, er det viktig å se på Øvrige lønnsutgifter og Vikarutgifter. Det vil til enhver tid ligge inne vakanser hvor utgiftene for midlertidig innleie/overtid kommer på sistnevnte to områder mens budsjett ligger på Fastlønn. Dette gir avvik, som for eksempel på PRO hvor det kan være så mye som 10-12 vakanser løpende i perioder. Her kommer utgiften av og til via innleie vikar via byrå (som ikke framkommer av oversikt over). Det forekommer også at stillinger blir stående vakante, og således påløper det ikke utgifter der, noe som medfører ”positivt” lønnsavvik.
- Den markante veksten i fastlønn fra 2016 til 2017 skyldes i hovedsak økt ressurs barnehage. Med 2,7 % lønnsvekst i 2017 skulle en i utgangspunktet tendert rundt 251,5 mill. kr med flatt budsjett fra 2016. Med knappe 10 årsverk opp i 2017 på barnehage samt noe høyere lønnsnivå blir effekten stor.
- Premieavvik er lagt inn med maksimalt effekt i budsjett for 2017, noe som medfører styrking med 4,1 millioner mot 2016. I dette ligger en vesentlig risiko forbundet med endringer som kan forekomme ilt året.

4.3 Utvikling varer og tjenester

Varer og tjenester artsgruppe 1,2 og 3

- Avvikene har over årene tendert rundt 20 millioner kroner fra budsjettet. Noe skyldes feilbudsjetteringer, noe kan tillegges uventede hendelser hvor det ikke var midler å dekke inn med som var kjent og noe skyldes at en ikke har fått budsjettregulert/avdekt i tide samt at det i noen tilfeller ligger inne en motpost på inntektssiden som utjevner avvik slik at netto har vært 0 og således ikke blitt regulert inn.
- For 2017 ligger inne økning i vintervedlikehold og e.o. vedlikehold formålsbygg. MK drifter i dag etter vedtatt årsverksstyring hvor fokus siste 4 år har vært nedtrekk og trimming av organisasjonen. I en organisasjon hvor evt. slakk reduseres på denne måten, reduseres også muligheten for å hente inn marginer på lønnsområdet. Det igjen fordrer en god budsjettkontroll på spesielt varer og tjenester hvor potensialet for å hente marginer er størst. Av 2014 – avviket ser en at det var rett i overkant av 2 millioner kroner. Evt. merinntekter for kommunen vil således slå direkte ut i forbedret netto driftsresultat i stedet for å gå til å dekke inn avvik på varer og tjenester som i tidligere år, ref. figur.
- For 2015 er ca. 8,7 mill av totalt avvik på 13,6 mill. kr. knyttet til kjente utfordringer på tiltak barn og unge og ressurskrevende tjenester på ca. 7,6 mill. kr. samt voksenopplæring 1,1 mil kr.

4.4 Medarbeiderperspektivet

4.4.2 Nærvær

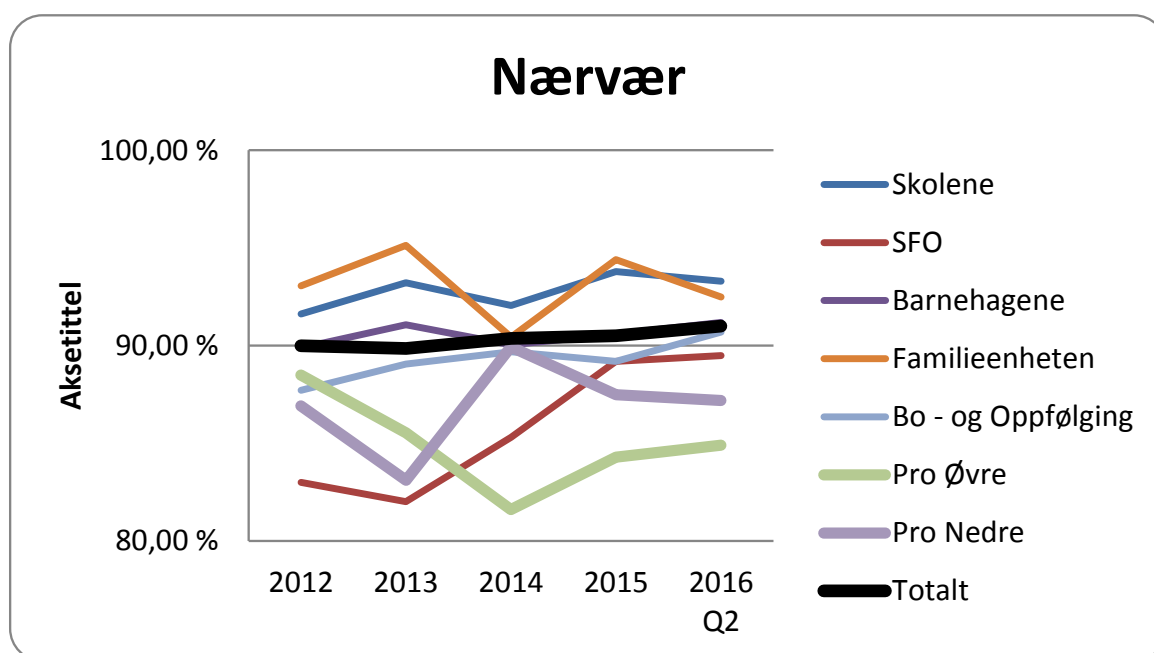
Nærvær

Nærværprosent: Det motsatte av sykefravær (prosentvis tilstedeværelse i forhold til årsverk når sykefravær er trukket fra). Pr. Q2 i 2016 er nærvær for MK som helhet på 91 % mot 90,3% pr. Q2 2015.

Oversikt nærværprosent pr. Q2 2016:

Nærvær	2012	2013	2014	2015	2016 Q2
Sentraladm inkl. fellesutg	93,81 %	96,62 %	95,64 %	94,50 %	93,50 %
Skolene	91,63 %	93,21 %	92,06 %	93,80 %	93,30 %
SFO	83,00 %	82,01 %	85,32 %	89,20 %	89,50 %
Barnehagene	89,90 %	91,08 %	90,05 %	90,60 %	91,20 %
Div 2500++	90,19 %	92,60 %	89,15 %	86,60 %	89,70 %
Familieenheten	93,07 %	95,13 %	90,45 %	94,40 %	92,50 %
Bo - og Oppfølging	87,72 %	89,06 %	89,70 %	89,20 %	90,70 %
NAV	98,41 %	98,33 %	94,94 %	85,00 %	96,30 %
Pro Øvre	88,49 %	85,54 %	81,61 %	84,30 %	84,90 %
Pro Nedre	86,91 %	83,12 %	89,94 %	87,50 %	87,20 %
Kultur	84,07 %	96,47 %	84,23 %	86,90 %	93,50 %
Byggforvaltning	91,67 %	76,55 %	91,15 %	86,80 %	87,30 %
VARV	86,99 %	95,66 %	95,07 %	95,90 %	95,10 %
Utvikling	93,93 %	93,76 %	91,40 %	91,90 %	95,50 %
Totalt	90,01 %	89,87 %	90,37 %	90,50 %	91,00 %

Største enheter grafisk

Bakgrunn for tallene:

Tallene er hentet ut fra rapport for sykefravær inkl. egenmeld og derfra bearbeidet og sortert på nøkkelområder tilsvarende årsverksrapport med noen få unntak. Dette med bakgrunn i ønske om å analysere og presentere nærvær mer helhetlig overfor politisk nivå så vel som at det er et nyttig verktøy for rådmannen. Det gjøres oppmerksom på at tallene presenteres i %, og slik sett vil grafene se mer negativ ut for de mindre enhetene relativt til de store ved eksempelvis 1 dags fravær. Dette oppveies av den sorte grafen som viser nærvær for kommunen som helhet. Videre er det slik at mindre nærvær kan ha mange ulike årsaker og det vil i noen sammenhenger være slik at kommunen i mindre grad kan påvirke gjennom ulike tiltak. Det sagt er målsettingen å ha flest mulig på jobb til en hver tid.

Kommentar nærvær/fravær:

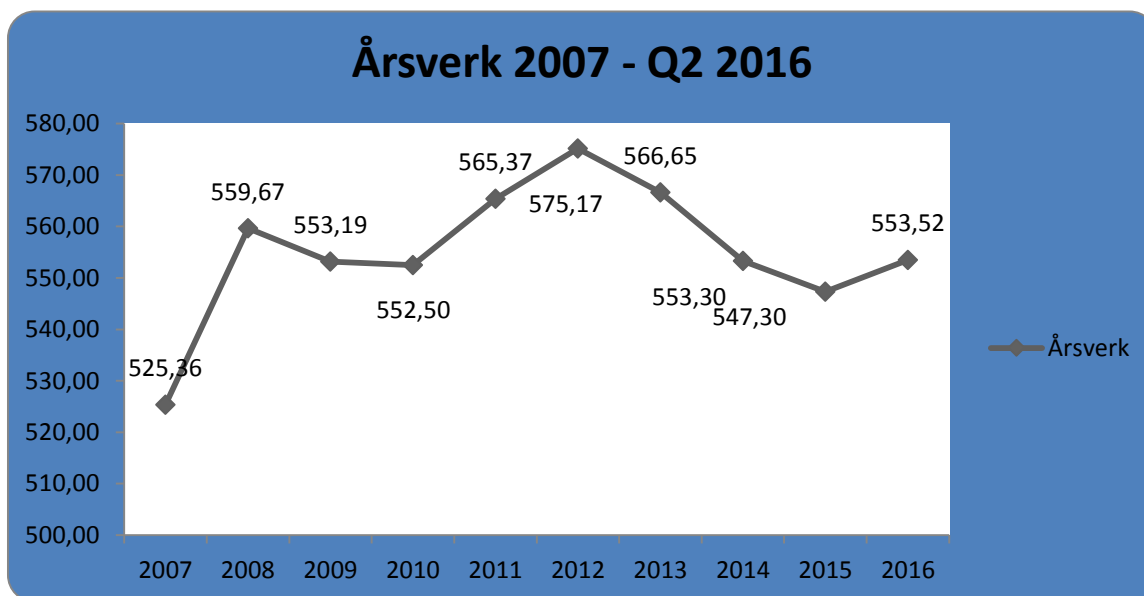
Som en ser av den grafiske framstillingen hvor de største områdene, ved siden av totalt, er presentert, viser det seg at utviklingen i nærværet er i en svak positiv trend. Nærvær er gjenstand for tett oppfølging fra rådmannen og det jobbes godt ute på enhetene på området. Det har vært spesielt stort fokus på nærvær ifm den omstilling Målselv kommune har vært gjennom, og det ser ut for at en gjennom dette fokuset har lyktes i å holde tak i nærværet på over 90 % i prosessen.

4.4.3 Årsverksutvikling

Tabell 1

Årsverk	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Ny 2015 ihht. Vedtatte nedtrekk	Ny vedtatt for 2016	Lønnsark 26/10-16	Diff budsjett 2017-2016
Sentrale folkevalgte	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	0,00
Sentraladministrasjonen	24,00	27,60	24,80	26,80	25,80	-1,00
Fellesutgifter	4,70	2,20	1,90	1,62	1,62	0,00
Undervisning	151,15	157,97	142,43	140,40	138,60	-1,80
Barnehagene	84,60	86,28	82,57	82,89	92,10	9,21
Familieenheten	33,91	32,67	33,38	35,75	35,95	0,20
Bo - og oppfølging	55,58	54,75	49,09	50,54	52,59	2,05
NAV	4,80	6,50	6,50	5,50	5,50	0,00
SUM PRO	122,47	125,84	122,12	120,44	122,64	2,20
PRO Øvre	28,81	31,64	32,23	34,09	34,31	0,22
PRO Nedre	93,66	94,20	91,89	86,35	88,33	1,98
Kultur	5,71	5,52	11,82	11,94	11,65	-0,29
Byggforvaltning	37,10	37,31	36,31	36,35	36,15	-0,20
Brann	8,06	8,06	8,06	8,07	8,08	0,01
VARV	15,28	16,28	17,33	20,13	20,03	-0,10
MAN	16,07	15,10	12,75	10,70	8,15	-2,55
Nedtrekk				-2,12		2,12
SUM	564,63	577,28	550,26	550,21	560,06	9,85
Korr Storlaksen Pro Øvre			-4,00	-4,00	-4,00	0,00
Korreksjon VARV				-2,80	-2,80	0,00
Sum årsverk		577,28	546,26	543,41	553,26	9,85

Figur 1

- Veksten i antall årsverk i perioden 2007 – 2013 ligger hovedsakelig innenfor områdene PRO, Barnehage og Bo og oppfølgingstjenesten. I tallene ligger også evt. prosjektstillinger som kan gi noe høyre snitt enn reelt for faste årsverk, men over tid gir dette små utslag når tallene er såpass store. Noe av veksten relateres til lovfestet rett til barnehageplass og opptrapping psykiatrien. Fra 2010 til 2011 økte det noe på PRO og Bo og oppfølgingstjenesten – sistnevnte som følge av nytt tiltak. For PRO har det betydning at Målselvtunet åpnet i 2006, noe som har gitt aktivitetsvekst men som følge av mangel på fagpersonell har det ikke vist seg så mye i årsverkene – derimot ser en tydelig vekst i vikar, ekstrahjelp, overtid og innleie vikarbyrå t.o.m. 2013. Fra 2014 er det bl.a. gjort endringer turnus som har medført at bruk av vikarbyrå er over halvert. For undervisning viser tallene en nedgang i årsverk i budsjett når det er korrigert for eksternfinansierte årsverk. Trenden her har vært tydelig siden toppen i 2013. For barnehage har årsverksutvikling vært omtrent flat inntil effektene av nytt vedtak kommer i budsjett 2017.
- Av figur 1 framgår det tydelig at Målselv kommune over perioden 2007 – 2012 har hatt en stor aktivitetsvekst, noe økning på 50 årsverk i perioden vitner om. Det kommer også meget tydelig fram av figur 1 den omstilling som i praksis ble iverksatt i budsjettprosess for 2013.
- Tabell 1 viser oversikt budsjetterte årsverk i perioden 2012 – 2017. I korte hovedtrekk er det økning i årsverk ifm barnehage som bidrar til økning i årsverk fra tidligere. Økningen fra reell årsverksramme 2016 på 546,21 årsverk er på 9,85 årsverk til 553,26 årsverk.
- I budsjettene for perioden 2013-2017 ligger det inne reduksjon tilsvarende 24,16 årsverk - justert for tiltak ressurskrevende bruker og selvkostområdet.
- For økonomiplanperioden 2017-20 ligger det inne ytterligere nedtrekk og 4 årsverk i 2017 og 3 årsverk i 2018 – totalt 7 årsverk, slik at reduksjon 2013-2018 vil være ca. 31 årsverk.

4.1 Kommunens inntekter

4.1.2 Frie inntekter

- Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (personlige skattytere), eiendomsskatt og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er hovedfinansierings-kilden for driftsrammene.
- Enkeltelementene i skatt og rammetilskudd i økonomiplanperioden framkommer i tabellen nedenfor:

(år 2016-prisnivå i perioden 2017-2020)	PROGNOSE				
1000 kr	2013	2014	2015	2016	2017
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	144 487	151 909	150 358	151 696	157 338
Utgiftsutjevning	16 002	12 456	14 397	13 683	11 242
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)	-408	1 400	-425	-383	-681
Saker særskilt ford (fysioterapi/kvalifiseringsprog)	-	258	500	863	1 364
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	19 619	20 301	20 924	21 679	22 104
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	3 661	3 361	2 852	2 975	2 221
Skjønn - tap endringer av inntektssystemet	-	-739			
Ekstra skjønn tildelt av KRD		183			
Ekstra skjønn tildelt av KRD desember 2011			741		
Endringer saldert budsjett 2014/2015			-318	921	
RNB2009 / RNB2010 / Prop 59S / RNB2011/RNB2012-2015	75		1 273		
Sum rammetilsk uten inntektstutj	183 436	189 130	190 302	191 434	193 588
"Bykjetrekke" (anslag etter 2010)					
Netto inntektstutjevning	6 815	9 286	4 385	7 922	8 134
Sum rammetilskudd	190 251	198 416	194 687	199 356	201 722
Rammetilskudd - endring i %	14,2	4,3	-1,9	2,4	1,2
Skatt på formue og inntekt	151 044	149 063	166 088	174 692	177 752
Skatteinntekter - endring i %	11,26	-1,31	11,42	5,18	1,75
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	341 295	347 479	360 775	374 000	379 500

4.1.3 Skjønnsmidlene

- Rådmannen har forutsatt at Målselv kommune vil få 2 221 000 kr i skjønnsmidler i 2017.

4.1.4 Utgiftsutjamning

- Utgiftsutjamning er en korleksjon mellom kommunene ift. lett vs tungdrevne, også benevnt utgiftsbehov.
- Målselv kommune trekkes 11,53 millioner kroner for aldersgruppen 2-15 år, og gis 8,9 millioner kroner for aldersgruppen 67+. En ser at sistnevnte øker med 0,5 millioner kroner i 2017 – budsjettet.
- For kriteriene Basistillegg, Sone, Nabo og Landbruk gis Målselv kommune 20 millioner kroner, ned 4 mill fra 2016.
- For de øvrige kriteriene er det i sum positivt utslag som medfører at Utgiftsutjamning kommer inn knappe 2,4 millioner kroner under 2016-nivå.

4.1.5 Inntektsgarantiordningen (INGAR)

- Denne ordningen har som formål å skjerme kommunene mot brå nedgang i rammetilskottet og er ment å gjøre inntektssystemet mer fleksibelt og forutsigbart.
- Ordningen sikrer at ingen kommuner har en vekst før finansiering av ordningen som er mer enn 300 kroner per innbygger under beregnet vekst på landsbasis.
- Vekst for alle kommuner fra 2016 til 2017 er beregnet til 729 kr/innbygger, og beregnet inntektsgarantitilskudd er følgelig 300 kr/innbygger lavere - 429 kr/innbygger.
- For Målselv kommune er vekst beregnet til 456 kr/innbygger, og kommunen trekkes for sin andel av medfinansiering INGAR for knappe 101 kroner/innbygger – i sum 681 000 kroner.

4.1.6 Konesjonskraftsinntekter

- Netto inntekt fra konesjonskraftsinntekter er beregnet til nær 2,2 mill. kr. Dette er en nedgang på 0,7 millioner kroner fra budsjett 2016. Inntekten er for 13,6 GWh sikret på 28,62 kr./KWh, og resterende 9,67 GWh ligger i spot inntil OED har avgjort ny måling på Bardufossen kraftverk. Prisutviklingen høsten 2016 samt prising i markedet for 1. kvartal 2017 bidrar til at å ligge i spot er gunstig, og således vil en kunne oppleve «merinntekt» på Bardufossen sett mot resterende kraft som ligger på fastpris. Over året er det selvsagt uvisst hvordan forholdet blir.

4.1.7 Eiendomsskatt

1. Eiendomskattesatsen på bolig/fritidsbolig er fra 2009 7/oo.
Bunnfradrag kr. 200.000,- er fjernet fra 2014.
2. De øvrige vedtekter og retningslinjer for eiendomsskatt videreføres.
3. Samlet inntekt fra eiendomsskatt for 2017 er netto beregnet til nær 43 843 000 kr.
4. Ila. 2016 gjennomfører MK ny taksering av eiendommer som danner grunnlag for nytt utskrivingsgrunnlag som anslag i pkt. 3 baseres på.

Budsjettvedtak – Eiendomsskatt 2017

For eiendomsskatteåret 2017 skal det skrives ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen, jf. Eignedomsskattelova (esktl.) §§ 2 og 3 bokstav a.

Den generelle eiendomsskattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommene for skatteåret 2017 er 7 promille, jf.esktl. § 11 første ledd.

Takstvedtekter for eiendomsskatt i Målselv kommune vedtatt i kommunestyret 22.06.2016 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2017, jf.esktl. § 10

Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2017 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført av Eskan AS i år 2016/17.

Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jf. esktl. § 25 første ledd.

Følgende eiendommer fritas helt for eiendomsskatt i 2017, jf.esktl. § 7:

- Eiendom til stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, fylke eller stat, esktl. § 7 a.
- Bygning som har historisk verdi og som er fredet etter lov om kulturminner, esktl. § 7 b.
- Nyoppført bygning som brukes som bolig fritas i 5 år i fra tidspunkt disse ble tatt i bruk eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket, esktl. § 7 c.
- Bygning og grunn i visse luter av kommunen, esktl. § 7 d.

4.2 Disponible rammer til netto drift – Fellesfinanser – Rådmannens forslag

	(BELØP I 1.000 KR)	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1	Skatt på formue og inntekt	-149 063	-166 072	-170 028	-177 752	-182 551	-187 480	-192 542
2	Ordinært rammetilskudd	-198 416	-194 711	-198 826	-201 722	-207 168	-212 762	-218 507
3	Skatt på eiendom	-28 330	-28 575	-29 093	-43 843	-44 209	-44 579	-44 954
4	Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0	0
5	Andre generelle statstilskudd	-2 182	-2 588	-1 739	-1 939	-1 939	-1 939	-1 939
6	Sum frie disponible inntekter	-377 991	-391 946	-399 686	-425 256	-435 868	-446 761	-457 942
7	Renteinntekter og utbytte	-2 604	-2 313	-2 008	-1 758	-1 758	-1 758	-1 758
8	Gevinst finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0
8	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	13 537	12 320	15 288	16 088	17 357	19 137	19 137
	Tap finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0
9	Avdrag på lån	18 003	18 501	19 000	20 780	22 784	25 654	27 004
10	Netto finansinntekter/-utgifter	28 936	28 507	32 279	35 109	38 382	43 032	44 382
		-349 055	-363 438	-367 407	-390 147	-397 486	-403 729	-413 560
11	Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
12	Til bundne avsetninger	415,607	49	0	0	0	0	0
13	Til ubundne avsetninger	0	14 248	717	1 262	152	558	34
14	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	-13 748	0	0	0	0	0
15	Bruk av ubundne avsetninger	-1608,524	0	-6 000	0	0	0	0
16	Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0	0	0	0
17	Netto avsetninger	-1 193	549	-5 283	1 262	152	558	34
18	Overført til investeringsbudsjettet	80	71	0	70	70	70	70
19	Til fordeling drift	-350 168	-362 819	-372 689	-388 814	-397 264	-403 101	-413 456
20	Sum fordelt til drift	336 420	346 321	372 689	388 814	397 264	403 101	413 456
21	Merforbruk/mindreforbruk = 0	-13 748	-16 498	0	0	0	0	0

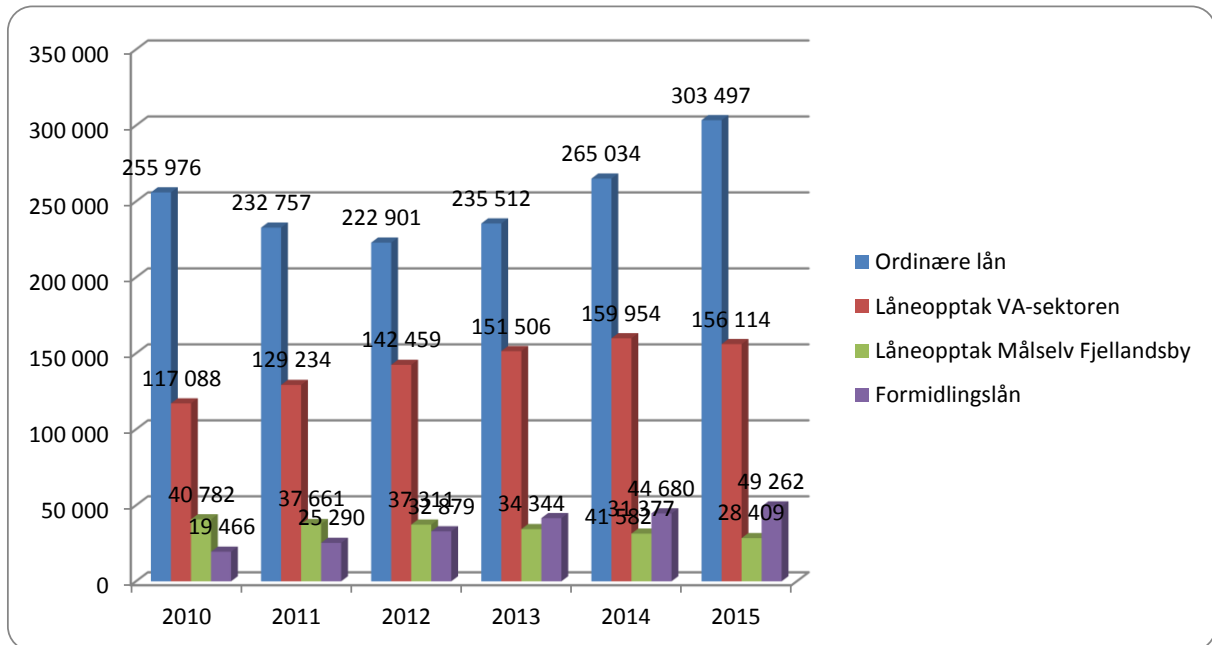
5 DRIFTSBUDSJETTET

5.1 Økonomiplan rammeområder – Rådmannens forslag

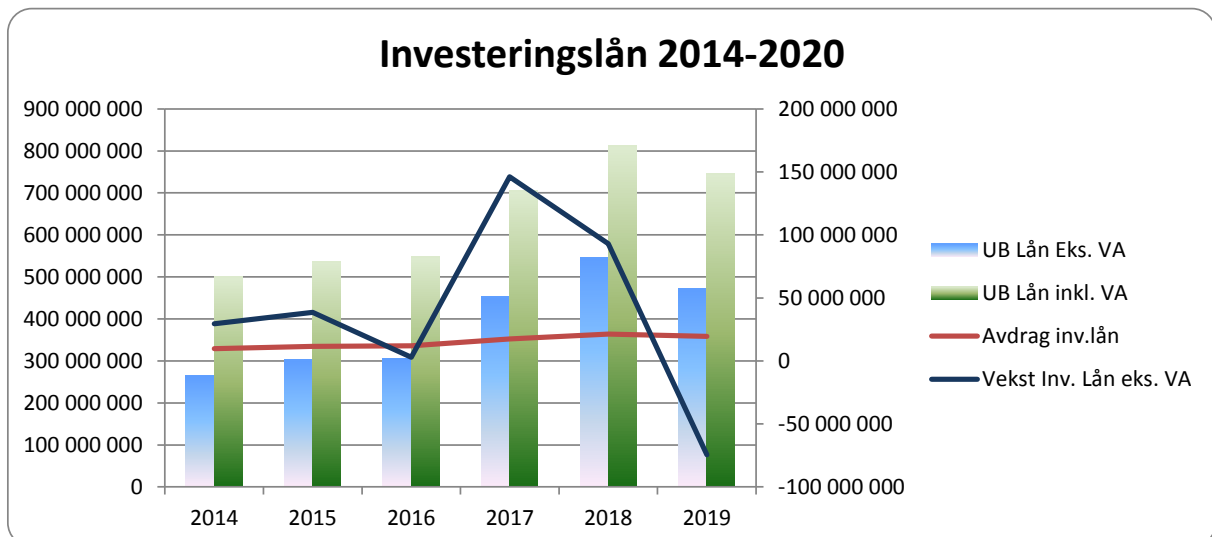
(BELØP I 1.000 KR)	BUDSJETT 2016	BUDSJETT 2017	BUDSJETT 2018	BUDSJETT 2019	BUDSJETT 2020
Sentrale folkevalgte organ og revisjon	3 899	4 520	4 550	4 582	4 614
Sentraladministrasjonen	20 134	22 184	22 621	23 069	23 529
Fellesutgifter	-825	-4 954	-443	-1 447	1 087
Undervisning	78 548	80 513	82 009	83 545	85 124
Barnehager	37 976	45 246	46 298	47 378	48 486
Familieenheten	37 613	40 433	41 124	41 832	42 559
Samhandlingsreformen	0	500	500	500	500
Bo og Oppfølging	55 689	62 995	62 947	64 283	65 654
NAV	2 925	1 035	1 112	1 192	1 273
PRO-tjenesten	88 350	92 664	94 579	96 544	98 559
Kultur	9 742	10 626	10 795	10 919	11 097
Byggforvaltning	24 500	26 511	27 178	27 545	27 920
VAR	-17 413	-19 302	-20 526	-21 577	-21 903
Brannvesen	5 419	5 579	5 673	5 770	5 869
Vei	13 508	15 194	15 207	15 221	15 235
Utvikling	5 640	4 088	4 160	4 233	4 309
Livssyn	4 788	4 906	5 027	5 151	5 278
Fellesfinanser	2 198	-3 924	-5 549	-5 639	-5 732
Sum netto driftsrammer	372 689	388 814	397 264	403 101	413 456
Til fordeling drift fra skjema 1A	372 689	388 814	397 264	403 101	413 456
Sum mer/mindreforbruk	0	0	0	0	0

6 *INVESTERINGSBUDSJETT 2016 – 2019*

6.1 *Langsiktig lånegjeld*

6.2 *Utvikling investeringslån 2014 – 2019*

Tot.lån	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lån IB	462 943 434	501 044 384	537 282 000	548 282 000	706 212 000	812 828 000	747 289 000
Nto.Låneopptak	60 140 000	56 000 000	30 000 000	178 710 000	129 400 000	-39 885 000	24 200 000
Avdrag totale.lån	18 002 760	19 762 384	19 000 000	20 780 000	22 784 000	25 654 000	27 004 000
UB Lån inkl. VA	501 044 384	537 282 000	548 282 000	706 212 000	812 828 000	747 289 000	744 485 000
Vekst totale lån	38 100 950	36 237 616	11 000 000	157 930 000	106 616 000	-65 539 000	-2 804 000
Memoria ubr.lån	39 712 982	41 905 982	41 905 982	41 905 982	41 905 982	41 905 982	41 905 982
Justert lån	461 331 402	495 376 018	506 376 018	664 306 018	770 922 018	705 383 018	702 579 018

Inv.lån eks. VA	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lån IB	235 512 000	265 033 734	303 493 301	306 452 869	452 665 436	545 754 670	471 388 404
Nto. Låneopptak	39 140 000	50 000 000	15 000 000	163 710 000	114 400 000	-54 885 000	9 200 000
Avdrag inv.lån	9 618 266	11 540 433	12 040 433	17 497 433	21 310 766	19 481 266	19 787 933
UB Lån Eks. VA	265 033 734	303 493 301	306 452 869	452 665 436	545 754 670	471 388 404	460 800 471
Vekst Inv. Lån eks. VA	29 521 734	38 459 567	2 959 567	146 212 567	93 089 234	-74 366 266	-10 587 933

Lånegjeldens utvikling:

Av oversikter over ser en at MK i perioden 2014-2020 øker sin gjeld forholdsvis mye, og anslagsvis er oppe i knappe 545 mill når en ser bort fra VA. I dette ligger tunge investeringer som Bardufoss U-skole, nytt sykehjem og Boliger m/tjenestetilknytning – sistnevnte er ment å være selvfinansierende på sikt. For disse 3 investeringen isolert er avdrags – og renteeffekt ca. 10 millioner kroner når alt står klart og er aktivert i balansen. For nytt sykehjem er det viktig å se denne investeringen opp mot framtidig spart vedlikehold på MSAH og ikke minst behov for investeringer der for å kunne fortsette hensiktsmessig drift i bygget. Det forventer også en viss rasjonaliseringsgevinst ved et moderne bygg framover etter som eldrebølgen treffer også MK

6.2.1 Økonomiplan investering

MÅSELV KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2017 - 2020								
Budsjettskjema 2B								
	Vedtatt ramme pr. 31.12.16	Vedtatt ramme pr. 2020	Medgått pr. 31.12.15	B-2016	B-2017	B-2018	B-2019	B-2020
				75 037 500	217 037 500	158 000 000	-53 606 250	26 500 000
Hovedplan Vann	173 200 000	213 200 000	157 588 905	8 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Hovedplan Avløp	94 800 000	114 800 000	80 166 241	7 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Trafikksikkerhetstiltak	3 800 000	Løpende	6 590 391	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Utvidelse Måselvtunet sykehjem/ASH	18 345 000	117 600 000	3 020 255	16 000 000	80 000 000	84 000 000	-64 745 000	
Nye 2014								
Bolig m/tjenestetilknytning	13 750 000	60 000 000	2 090 705	13 000 000	40 000 000	20 000 000		
Nye 2015								
Gymanlegg Olsborg				400 000	14 500 000			
KLP EK-Innskudd	1 500 000	8 200 000		1 500 000	1 600 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Nye 2016								
Bredbåndsutbygging	5 000 000	12 500 000		5 000 000	7 500 000			
Vegformål	2 000 000	10 000 000		2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Småhus Øverli	1 000 000	6 660 000		1 000 000	2 000 000	3 000 000	660 000	
Kontor Øverli		2 850 000			2 850 000			
Paviljong	200 000	5 060 000		200 000	6 660 000	-1 800 000		
Kom.styresal og kantine		1 000 000			1 000 000			
Forprosjekt 4. avd. Olsborg disp.fond		200 000			200 000			
Forprosjekt Bjørkeng barnehage disp.fond	1 000 000	1 200 000		1 000 000	200 000			
Gimlehallen gulv og styrke		1 100 000			1 100 000			
Tavler skole 0,6 mill + diverse 0,4 mill		1 000 000			1 000 000			
Uteområder skole og barnehage		1 000 000			1 000 000			
Bjørkeng SD-Anlegg		600 000			600 000			
Kjøkken ØSO		700 000			700 000			
Hjertestartere Legesenter		300 000			300 000			
Diverse prosjekter					0	5 000 000	5 000 000	5 000 000
MVA	12 007 500	70 113 750		12 007 500	40 927 500	28 600 000	-13 721 250	2 300 000

6.2.2 Finansiering investeringer

Budsjettskjema 2A						
	R-2014	R-2015	B-2017	B-2018	B-2019	B-2020
Investeringer i anleggsmidler	63 933 771	65 034 506	217 037 500	180 000 000	-53 606 250	26 500 000
Kjøp aksjer og andeler	11 760 595	1 583 341	1 600 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Utlån og forskutteringer	2 986 360	8 135 600	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Avdrag på lån	2 901 115	3 110 602	200 000	200 000	200 000	200 000
Dekning av tidligere års udekket	1 062 588	-	0	0	0	0
Avsetninger	4 463 737	2 969 256	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	87 108 166	80 833 304	230 837 500	193 900 000	-39 706 250	40 400 000
Bruk av lånemidler	-47 677 961	-55 807 000	-176 110 000	-129 400 000	122 685 000	-24 200 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-7 652 780	-973 194	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	-488 000	0	-22 000 000	-82 800 000	0
Mva-kompensasjon	-10 089 445	-8 598 019	-40 927 500	-28 600 000	13 721 250	-2 300 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-3 624 973	-3 440 049	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Andre inntekter	-1 300 000	-	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-70 345 159	-69 306 262	-217 237 500	-180 200 000	53 406 250	-26 700 000
Overført fra driftsregnskapet	-80 384	-70 784	0	0	0	0
Bruk av tidl. års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-16 682 623	-8 949 992	-13 600 000	-13 700 000	-13 700 000	-13 700 000
Sum finansiering	-87 108 166	-78 327 038	-230 837 500	-193 900 000	39 706 250	-40 400 000
Udekket/udisponert	0	2 506 266	0	0	0	0

6.3 Oppsummering forutsetninger i det økonomiske opplegget

Økonomiplanen for perioden 2017-2020 legges fram med samtlige år i balanse. Tallgrunnlaget er bearbeidet og gjennomgått administrativt og har vært gjenstand for debatt i arbeidsmøte med formannskapet 12. oktober.

Som et hvert langsiktig dokument hviler også dette på noen forutsetninger. Det er bl.a. lagt til grunn en lønnsvekst på 2,7 % i perioden, og ramme og skatt er også justert ut fra denne forutsetningen. Videre er det lagt inn prisjusteringer på både utgifts – og inntektssiden slik at en forsøker å tilnærme seg et mest mulig realistisk bilde gitt dagens kunnskap.

I planperioden er det forutsatt fortsatt høy investeringsaktivitet, og inkludert ferdigstilte BUS vil en i perioden 2013-2020 ha investert for i overkant av 230 millioner kroner eks. mva i 3 bygg, hvorav i overkant av 170 millioner kroner investert må dekkes av kommunen selv mens Boliger m/tjenestetilknytning søkes gjort selvfinansierende. I kjølvannet av høy investeringsaktivitet vil minimumsavdragene øke – for MK øker disse med 8,5 millioner kroner fra 2016 til 2020 og renter øker med 3,8 millioner kroner – totalt 12,3 millioner kroner, her også hensyntatt effekten av andre investeringer som ligger i planperioden.

Ift. årsverksstyring ligger det inne ytterligere nedtrekk hvor det foreslås tatt ned vel 4 årsverk i 2017, 3 årsverk i 2018.

Innenfor pensjon er det framskrevet utgifter hensyntatt premieavvik og amortisering av disse i perioden med bakgrunn i pensjonssats for 2016 og anslag pensjonssats og premieavvik m/amortisering fra KLP.

Netto driftsresultat avtar i perioden 2017-2020 fra 0,17 % av driftsinntekter til minus 0,92 % av driftsinntekter – justert for renterisiko avtar netto driftsresultat fra 0,58 % til minus 0,52 % av driftsinntekter. Ihht. tommelfinger- regel fra TBU (Teknisk Beregningsutvalg) bør netto driftsresultat minimum være på 1,75 % av driftsinntekter for slik å kunne håndtere evt. utfordringer som dukker opp gjennom året.

Risikovurdering:

Slik det framstår nå, har ikke Målselv kommune nok reserver i sitt budsjett til å håndtere større hendelser som måtte inntreffe i perioden 2017 – 2020, det være seg av driftsmessig karakter og uventede hendelser innenfor investeringsområdet. Disposisjonsfond vil utgjøre ca. 17 mill ved årsslutt 2016, og det ligger i budsjettforslaget for 2017 å bruke 3 mill her til e.o. vedlikehold og 1 mill ihht. kompetansemidler jfr. Vedtak juni 2016. Videre vil en i perioden 2016- 2020 via investeringsbudsjettet bruke 7,7 mill for å finansiere egenkapitalinnskudd i KLP, mens en via drift vil sette av 2 mill - samlet vil en her bruke 9,7 mill av disposisjonsfondet, noe som medfører at disposisjonsfondet er nede på ca. 7 mill. kr. med disse forutsetninger gitt og før en hensyntar evt. disponeringer av et evt. mindreforbruk for 2016.

Likviditeten vil bli ytterligere presset som følge av et voksende premieavvik, som øker med netto 42 mill. kr. i perioden, hvor den positive regnskapsmessige effekt i sin helhet pløyes inn i drift, samtidig som gjelden vil øke betydelig som følge av store investeringer kombinert med minimumsavdrag. Videre ligger anslagsbasert best guess inne på eiendomsskatt for 2017 og videre i perioden hvor økningen på bolig og fritidseiendom er 14 mill. kr.

Oppsummert: budsjett og økonomiplan er i balanse i perioden, men tunge investeringer og høyt aktivitetsnivå øker risikoen ved at netto driftsresultat utvikler seg negativt og en således svekker evnen til å håndtere uventede hendelser av negativ økonomisk karakter som kan oppstå i perioden.

Det er lagt opp til gjennomgang av kommunens organisering og drift ifm vedtatt omstillingsprosjekt, hvor en forutsetter å kunne hente ut større effekter ift. organisering og drift.

7 VEDLEGG 1: Kommunale gebyrer og betalingssetter

7.1 Vann, avløp og renovasjon

I VANNGEBYR Dekningsgrad 100 %					
		år 2017	endring	år 2016	
1	Engangsgebyr for tilknytning over 200 m ²	pr m ²	30,00	0,00 %	30,00
2	Tilknytningsgebyr ekskl. Målselv Fjellandsby	inntil 200 m ²	5 000,00	0,00 %	5 000,00
3	Tilknytningsgebyr Målselv Fjellandsby	inntil 200 m ²	16 500,00	0,00 %	16 500,00
4	Tilknytningsgebyr Målselv Fjellandsby	under 60 m ²	8 250,00	0,00 %	8 250,00
5	Tilknytningsgebyr Målselv Fjellandsby	under 30 m ²	5 125,00	24,24 %	4 125,00
6	Forbruksgebyr	pr m ² /m ³	19,68	1,34 %	19,42
7	Forbruksgebyr hytter/fritidsboliger	pr m ² /m ³	19,68	1,34 %	19,42
8	Abonnementsgebyr ekskl. Målselv Fjellandsby	pr enhet	620,00	-5,78 %	658,00
9	Abonnementsgebyr Målselv Fjellandsby	pr enhet	3 465,00	0,00 %	3 465,00
10	Abonnementsgebyr Næring 1 (over 30 000 m ³ pr. år)	pr. enhet	25 000,00		25 000,00
11	Abonnementsgebyr Næring 2 (5 000 - 30 000 m ³ pr. år)	pr. enhet	10 000,00		10 000,00
12	Abonnementsgebyr Næring 3 (0 - 5 000 m ³ pr. år)	pr. enhet	3 000,00		3 000,00
13	Husvannmåler	årlig leie	200,00	0,00 %	200,00
14	Plomberingsgebyr	pr gang	500,00	0,00 %	500,00
15	Stipulert forbruk for et gebyrpliktig areal fra 0 - 105 m ² fastsettes til 100 m ³ /år.				
16	Stipulert forbruk for et gebyrpliktig areal fra over 105 m ² økes med 10 m ³ /år pr. 10. m ² (avrundes oppover).				
17	Stipulert forbruk for hytter og fritidseiendommer fastsettes til 60% av stipulert forbruk.				
II KLOAKKAGEBYR Dekningsgrad 100 %					
		år 2017	endring	år 2016	
1	Engangsgebyr for tilknytning over 200 m ²	pr m ²	40,00	0,00 %	40,00
2	Tilknytningsgebyr ekskl. Målselv Fjellandsby	inntil 200 m ²	5 000,00	0,00 %	5 000,00
3	Tilknytningsgebyr Målselv Fjellandsby	inntil 200 m ²	5 500,00	0,00 %	5 500,00
4	Tilknytningsgebyr Målselv Fjellandsby	under 60 m ²	2 750,00	0,00 %	2 750,00
5	Tilknytningsgebyr Målselv Fjellandsby	under 30 m ²	1 375,00	0,00 %	1 375,00
6	Forbruksgebyr	pr m ² /m ³	23,12	1,27 %	22,83
7	Forbruksgebyr hytter/fritidsboliger	pr m ² /m ³	23,12	1,27 %	22,83
8	Abonnementsgebyr ekskl. Målselv Fjellandsby	pr enhet	713,00	-5,94 %	758,00
9	Abonnementsgebyr Målselv Fjellandsby	pr enhet	1 155,00	0,00 %	1 155,00
10	Abonnementsgebyr Næring 1 (over 30 000 m ³ pr. år)	pr. enhet	25 000,00		25 000,00
11	Abonnementsgebyr Næring 2 (5 000 - 30 000 m ³ pr. år)	pr. enhet	10 000,00		10 000,00
12	Abonnementsgebyr Næring 3 (0 - 5 000 m ³ pr. år)	pr. enhet	3 000,00		3 000,00
13	Husvannmåler	årlig leie	200,00		200,00
14	Plomberingsgebyr	pr gang	500,00		500,00
15	Stipulert forbruk for et gebyrpliktig areal fra 0 - 105 m ² fastsettes til 100 m ³ /år.				
16	Stipulert forbruk for et gebyrpliktig areal over 105 m ² økes med 10 m ³ /år pr. 10. m ² (avrundes oppover).				
17	Stipulert forbruk for hytter og fritidseiendommer fastsettes til 60% av stipulert forbruk.				
III SLAMGEBYR					
	Vekt	år 2017	endring	år 2016	
1	Sats 50511 septikktøm. ordinær =4m ³ , 12	1,00	1 812,24	13,86 %	1 591,65
2	Sats 50512 septikktøm. ordinær =4m ³ , 24	0,50	906,12	13,86 %	795,83
3	Sats 50513 septikktøm. ordinær =4m ³ , 48	0,25	453,05	13,86 %	397,91
4	Sats 50514 septikktøm. ordinær =5m ³ , 12	1,25	2 265,29	13,86 %	1 989,56
5	Sats 50515 septikktøm. ordinær =5m ³ , 24	0,62	1 132,65	13,86 %	994,78
6	Sats 50517 septikktøm. ordinær =6m ³ , 12	1,50	2 718,32	13,86 %	2 387,44
7	Sats 50518 septikktøm. ordinær =6m ³ , 24	0,75	1 359,16	13,86 %	1 193,72
8	Sats 50520 septikktøm. ordinær =7m ³ , 12	1,75	3 171,38	13,86 %	2 785,35
9	Sats 50521 septikktøm. ordinær =7m ³ , 24	0,87	1 585,69	13,86 %	1 392,67
10	Sats 50523 septikktøm. ordinær =8m ³ , 12	2,00	3 624,43	13,86 %	3 183,26
11	Sats 50524 septikktøm. ordinær =8m ³ , 24	1,00	1 812,21	13,86 %	1 591,63
12	Sats 50530 septikktøm. ordinær =10m ³ , 24	1,25	2 265,27	13,86 %	1 989,54
13	Sats 50532 septikktøm. ordinær =16m ³ , 24	2,00	3 624,48	13,86 %	3 183,30
14	Gebyr for utslippstillatelse	pr søknad	3 400,00	0,00 %	3 400,00
15	Gebyr for lån av infiltrameter	pr test	2 400,00	0,00 %	2 400,00
16	Gebyr for kontroll av private septikanlegg	pr kontroll	350,00	0,00 %	350,00
17	Gebyr for saksbehandling/kontroll av forurenset grunn	pr sak	2 400,00	0,00 %	2 400,00
IV RENOVASJONGEBYR Dekningsgrad 100 %					
		år 2017	endring	år 2016	
Omfatter husholdningsavfall fra alle typer boliger, også hytter					
1	Botid over 6 mnd	pr år	2 766,00	4,81 %	2 639,00
2	Renovasjon forr.	pr. år	3 257,00	4,79 %	3 108,00
3	Botid 2 - 6 mnd	pr år	1 383,00	4,77 %	1 320,00
4	Botid 0 - 2 mnd	pr år	715,00	4,84 %	682,00
5	Forettingsabonnement	pr år	3 848,00	4,82 %	3 671,00

6

Gebyrene er ekskl.mva

7.2 Brann og feiertjenester

V BRANN- OG FEIERTJENESTER Dekningsgrad 100 %					
			år 2017	endring	kr 2 016
1	Feie- og tilsynsgebyr	pr år	231	0,87 %	229
2	Kontrollerklæring av nyinstallasjon pipe/ildsted	pr stk	1 005	2,50 %	981
3	Saksbehandlingsgebyr	pr sak	581	2,50 %	567
4	Gebyr for kontroll av fyrverkerisalg	pr sak	1 742	2,50 %	1 700
5	Alarntilknytning høy sikkerhet tilsynsobjekt	pr.år	8 028	2,50 %	7 832
6	Alarntilknytning middels, ikke tilsynsobj.Næring	pr.år	7 358	2,50 %	7 178
7	Alarntilknytning annet enn tilsyn-og næringsobj.	pr.år	6 688	2,50 %	6 525
Pkt 1-4, her skal det plusses på mva. Pkt 5,6 og 7 er mva-frie.					

7.3 Barnehage, SFO, kulturskole, husleie og institusjon

BETALINGSSATSER FOR BARNEHAGENE		2017	Endring	2016
1. HEL Plass	PR.MND	2730,00	2,82 %	2655,00
2. HALV Plass (inkl. behandlingsgebyr på 150,-)	PR.MND	1515,00	2,36 %	1480,00
3. Kostpenger 1/1 plass	PR.MND	300,00	9,09 %	275,00
4. Søskenmoderasjon for barn nr 2 30%				
5. Søskenmoderasjon for barn nr 3 og flere 50%				
* Ifm ny reform utgjør foreldrebetaling for heltidsplass maksimalt 7 % av samlet inntekt - begrenset oppad til makspris. For samlet inntekt under kr. 417000 innebærer dette lavere foreldrebetaling. Fra 1.aug. 2017 er grenseinntekt kr. 428 000				
BETALINGSSATSER FOR SKOLEFRITIDSORDNINGEN				
1. Over 14 t/uke	PR.MND	2200,00	2,80 %	2140,00
2. Til og med 14 t/uke	PR.MND	1480,00	2,78 %	1440,00
MUSIKKSKOLEN				
1. Elevkontigent	PR.ÅR	3280,00	2,50 %	3200,00
HUSLEIE				
1. Husleie i kommunale boliger øker med 2,5 %				
2. Husleie i kommunale idrettshaller og andre kommunale anlegg som ikke er regulert av avtaler økes med 2,5 % fra 01.01.17				

7.4 Miljø- areal og næring

VI KART/OPPMÅLINGSGEBYR Dekningsgrad 100 %

Gebyrregulativet indeksreguleres ihht pkt 1.9 i "Forskrift om gebyrregulativ for arbeider etter lov om eiendomsregistrering (matrikkellov) dvs Statens kartverk sin indeks for kart- og oppmålingsarbeider, vedtatt av kommunestyret 17.12.2008
Med bakgrunn i endringen av indekstall fra september 2014 til september 2015 skal gebyrene reguleres opp med 3,8 %.

Det er ikke gjort endringer i teksten i "Forskrift om gebyrregulativ for arbeider etter lov om eiendomsregistrering (matrikkelloven)".
Detaljert framstilling er derfor ikke framlagt her.

VII GEBYR FOR PLAN-, DELING-, BYGGE- OG SEKSJONERINGSSAKER Dekningsgrad 100%

Gebyrregulativet indeksreguleres ihht pkt 1.2 i "Forskrift om gebyrregulativ for plan-, deling-, byggesak og seksjoneringssaker" dvs konsumprisindeks for varer og tjenester (KPI), indeks 003362/11117 "andre tjenester med arbeidslønn som dominerende prisfaktor", vedtatt av kommunestyret 16.12.2010
Med bakgrunn i endringen av indekstall fra september 2014 til september 2015, skal gebyrene reguleres opp med 3 %.

VI KART/OPPMÅLINGSGEBYR Dekningsgrad 100 %

Gebyrregulativet indeksreguleres ihht pkt 1.2 i "Forskrift om gebyrregulativ for arbeider etter lov om eiendomsregistrering (matrikkelloven)" dvs Statens kartverk sin indeks for kart- og oppmålingsarbeider, vedtatt av kommunestyret 17.12.2008
Med bakgrunn i endringen av indekstall fra september 2015 til september 2016 skal gebyrene reguleres opp med 2,4 %.

2015/9	2016/9	Prisvekst
491,81	503,52	2,38

Det er ikke gjort endringer i teksten i "Forskrift om gebyrregulativ for arbeider etter lov om eiendomsregistrering (matrikkelloven)".
Detaljert framstilling er derfor ikke framlagt her.

VII GEBYR FOR PLAN-, DELING-, BYGGE- OG SEKSJONERINGSSAKER Dekningsgrad 100%

Gebyrregulativet indeksreguleres ihht pkt 1.2 i "Forskrift om gebyrregulativ for plan-, deling-, byggesak og seksjoneringssaker" dvs konsumprisindeks for varer og tjenester (KPI), indeks 003362/11117 "andre tjenester med arbeidslønn som dominerende prisfaktor", vedtatt av kommunestyret 16.12.2010
Med bakgrunn i endringen av indekstall fra september 2015 til september 2016, skal gebyrene reguleres opp med 3 %.

2015/9	2016/9	Prisvekst
102,8	106,3	3,40

Behandling av plansaker

2.5 Planavklaringer for reguleringsplaner pbl §12-8 og planprogram §4-1			
	år 2017	endring	år 2016
Planavklaringsmøte for planer som er avklart i overordnet plan	3 462	3,40 %	3 349
Planavklaringsmøte for planer som ikke er avklart i overordnet plan	8 655	3,40 %	8 371
Dersom planavklaringsmøte medfører at saken blir trukket, faktureres ikke gebyr.			
Forberede politisk behandling av forslag til planprogram, gjennomføre	17 311	3,40 %	16 742
2.7 Behandlingsgebyr private reguleringsplaner og endringer etter §12-11 og §12-			
2.7.1 Grunnegebyr			
	år 2017	endring	år 2016
Planer og endringer som er avklart ifht overordnet plan	39 068	3,40 %	37 783
Planer og endringer som ikke er avklart ifht overordnet plan	55 747	3,40 %	53 914
2.7.2 Arealgebyr for planområdets areal over og under terreng			
	år 2017	endring	år 2015
For arealer over 10.000 m ² til og med 50.000 m ² betales et tillegg for hver påbegynte arealintervall på 5000 m ²	4 808	3,40 %	4650
For arealer over 50.000 m ² til og med 100.000 m ² betales et tillegg for hver påbegynte arealintervall på 5000 m ²	3 606	3,40 %	3488
For arealer over 100.000 m ² betales et tillegg for hvert påbegynte arealintervall på 5000 m ²	2 404	3,40 %	2325
2.8 Mindre endringer av reguleringsplaner			
	år 2017	endring	år 2016
Mindre endringer av ett konkret forhold/punkt i planens	7 789	3,40 %	7 533
Mindre endringer sammensatt av flere forhold/punkt i planens	15 580	3,40 %	15 067
Øvrige endringer som krever politisk behandling i planutvalget	27 888	3,40 %	26 971

Behandling av bygge-, deling- og seksjoneringsaker

3.5.1 Boliger og fritidsboliger uten sekundærleilighet, pbl §20-1a)

Bruksareal (BRA), m ²	Ett-trinns søknad		Pbl §21-7 2.ledd		Rammetillatelse		Igangsettings-tillatelse(r)	
	år 2017	år 2016	år 2017	år 2016	år 2017	år 2016	år 2017	år 2016
BRA ≤ 100	8 655	8 370	7 789	7 533	7 789	7 533	3 030	2 931
100 < BRA ≤ 200	10 386	10 045	9 347	9 040	9 347	9 040	3 030	2 931
BRA > 200	12 117	11 719	10 906	10 547	10 906	10 547	3 030	2 931

3.5.3 Andre nybygg, tilbygg og påbygg, pbl §20-1 a)

Bruksareal (BRA), m ²	Ett-trinns søknad		Pbl §21-7 2.ledd		Rammetillatelse		Igangsettings-tillatelse(r)	
	år 2017	år 2016	år 2017	år 2016	år 2017	år 2016	år 2017	år 2016
BRA ≤ 30	3 895	3 767	3 506	3 390	3 506	3 390	3 030	2 931
30 < BRA ≤ 150	7 789	7 533	7 011	6 780	7 011	6 780	3 030	2 931
150 < BRA ≤ 300	11 252	10 882	10 126	9 793	10 126	9 793	3 030	2 931
300 < BRA ≤ 600	19 907	19 252	17 916	17 326	17 916	17 326	3 030	2 931
600 < BRA ≤ 1000	25 965	25 111	23 369	22 601	23 369	22 601	3 030	2 931
BRA > 1000	+15 pr m ²	+15 pr m ²	+15 pr m ²	+15 pr m ²	+15 pr m ²	+15 pr m ²	3 030	2 931

3.5.4 Bruksendring, pbl §20-1 d)

	år 2017	endring	år 2016
Bruksendring uten bygningsmessige endringer	3 462	3,40 %	3 349
For bruksendring med bygningsmessige endringer innenfor en bruksenhet eller sammenføring av bruksenheter, betales gebyr på 50% av gebyr i pkt 3.5.2.			
For bruksendring som medfører oppdeling av bruksenheter, etablering av nye boenheter eller som omfatter tilbygg/påbygg betales gebyr som for tilsvarende nytt tiltak etter satsene i pkt 3.5.2.			

3.5.5 Riving av bygninger, konstruksjoner og anlegg, pbl §20-1 e)

	år 2017	endring	år 2016
Minsteavgift for riving av tiltak	3 462	3,40 %	3 349
Riving av bygninger, konstruksjoner med BRA 100 m ² ≤ BRA ≤ 600 m ²	5 194	3,40 %	5 023
Riving av bygninger, konstruksjoner BRA > 600 m ²	7 789	3,40 %	7 533

3.5.6 Heiser og løfteinnretninger, pbl §20-1 f) og §29-9

	år 2017	endring	år 2016
Heiskontroll	4 327	3,40 %	4 185
Saksbehandling og utstedelse av driftstillatelse for nye heiser, ombygginger og større reparasjoner av eksisterende heiser	8 655	3,40 %	8 370
Installasjon av enkel trappeheis for bevegelseshemmede	3 462	3,40 %	3 349

3.6 Tiltak som krever søknad og tillatelse etter plan- og bygningslovens §20-2

Bruksareal (BRA), m ²	Ett-trinns søknad		Pbl §21-7 2.ledd	
	år 2017	år 2016	år 2017	år 2016
BRA ≤ 30	3 462	3 349	3 115	3 013
30 < BRA ≤ 150	4 327	4 185	3 895	3 767
150 < BRA ≤ 300	6 058	5 859	5 453	5 274
300 < BRA ≤ 600	10 386	10 045	9 347	9 040
600 < BRA ≤ 1000	14 713	14 229	13 242	12 806
BRA > 1000	+15 pr m ²	+15 pr m ²	+15 pr m ²	+15 pr m ²

3.7 Søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningslovens §§20-1 og 20-2 som ikke kan måles etter bruksareal

	år 2017	endring	år 2016
Pipe, våtrom og fasadeendring på boliger, fritidsboliger, garasjer ol.	2 596	3,40 %	2 510
Vann- og avløpsledninger, traselengde ≤ 5 km	8 655	3,40 %	8 370
Vann- og avløpsledninger, traselengde > 5 km	12 982	3,40 %	12 555
Nedgraving tanker/tanker på terreng	4 202	3,40 %	4 064
For andre tiltak:			
For behandling etter §20-2	3 462	3,40 %	3 349
For behandling av tiltak etter §20-1, tiltaksklasse 1	8 655	3,40 %	8 370
For behandling av tiltak etter §20-1, tiltaksklasse 2	12 982	3,40 %	12 555
For behandling av tiltak etter §20-1, tiltaksklasse 3	21 638	3,40 %	20 926

3.8 Endring av tillatelse før tiltak tas i bruk

	år 2017	endring	år 2016
Søknadsendring med krav om ny nabovarsling og/eller endring i matrikkelen (eiendomsregisteret)	4 327	3,40 %	4 185
Søknadsendring uten krav om ny nabovarsling og/eller uten endring i matrikkelen (eiendomsregisteret)	3 462	3,40 %	3 349
Dersom endringen medfører økt bruksareal eller økning i antall leiligheter, skal det beregnes tilleggsgebyr for økt areal eller antall leiligheter etter pkt 3.5.2			

3.9 Lokal godkjenning av foretak

	år 2017	endring	år 2016
Første gangs søknad om lokal godkjenning for ansvarsområder for foretak som ikke har sentral godkjenning	3 462	3,40 %	3 349
Søknad om nye lokale godkjenningsområder for områder som tidligere ikke er godkjent	1 731	3,40 %	1 674
Søknad om ansvarsrett – lokal godkjenning hvor firmætet har sentral godkjenning	864	3,40 %	836
Søknad om ansvarsrett – lokal godkjenning hvor firmætet ikke har sentral godkjenning	1 731	3,40 %	1 674
Søknad om personlig godkjenning	864	3,40 %	836

4.4 Deling av grunnareal etter pbl §20-1 m) og pbl §26-1				
		år 2017	endring	år 2016
Fradeling uten høring ihht vedtatt reguleringsplan		3 429	2,40 %	3 349
Fradeling med høring uten dispensasjon ihht vedtatt formål i kommuneplanens arealdel		7 714	2,40 %	7 533
Fradeling med høring og dispensasjon som ikke er i tråd med formålet i kommuneplanens arealdel		15 429	2,40 %	15 067
Fradeling- og innløsning uten høring med dispensasjon for eksisterende feste- og punktfestetomter hvor grensene er fastsatt/oppmålt tidligere (saker etter 1980)		3 475	2,40 %	3 393
Fradeling- og innløsning med begrenset høring og dispensasjon for eksisterende feste- og punktfestetomter hvor grensene ikke er fastsatt/oppmålt tidligere (saker før 1980)		4 344	2,40 %	4 242
Fradeling av tilleggsareal på inntil 250 m ² som ikke er byggetomt med redusert høringsrunde og dispensasjon		4 285	2,40 %	4 185

5.1 Dispensasjoner, pbl §19				
		år 2017	endring	år 2016
Dispensasjonssøknad – administrativt vedtak uten høring		6 058	3,40 %	5 859
Dispensasjonssøknad – administrativt vedtak med høring		10 386	3,40 %	10 045
Dispensasjonssøknad – politisk vedtak med høring		17 311	3,40 %	16 742

5.2 Seksjonering etter eierseksjoneringslovens §7				
<i>Reguleres etter seksjoneringsloven</i>		år 2017	endring	år 2016
Seksjonerings sak uten befarung		3 x rettsgebyr	0 %	3 x rettsgebyr
Seksjonerings sak med befarung		5 x rettsgebyr	0 %	5 x rettsgebyr
Ved trukket sak, og der tillatelse ikke blir gitt, kreves 50% av fullt gebyr				
For utarbeiding av særskilt måledokument over tilleggsdeler i tomt betales som kartforretning.				

8 VEDLEGG 2: Obligatoriske budsjettskjema

8.1 Økonomisk oversikt drift

Målselv kommune	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1000 kr							
Brukerbetalinger	-25 040	-24 934	-24 932	-25 898	-26 427	-26 970	-27 526
Andre salgs- og leieinntekter	-70 184	-71 250	-70 463	-77 167	-71 909	-71 119	-71 861
Overføringer med krav til motytelse	-86 470	-102 062	-74 589	-79 441	-80 188	-81 723	-83 296
Rammetilskudd	-198 416	-194 711	-198 826	-201 722	-207 168	-212 762	-218 507
Andre statlige overføringer	-14 466	-16 167	-14 861	-20 211	-19 811	-19 811	-19 811
Andre overføringer	-2 227	-8 371	-800	-800	-800	-800	-800
Skatt på inntekt og formue	-149 063	-166 072	-170 028	-177 752	-182 551	-187 480	-192 542
Eiendomsskatt	-28 330	-28 575	-29 093	-43 843	-44 209	-44 579	-44 954
Andre direkte og indirekte skatter	-1 268	-1 268	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-575 463	-613 409	-584 593	-627 834	-634 065	-646 244	-660 297
Lønnsutgifter	298 740	307 578	303 709	320 226	324 222	331 613	339 204
Sosiale utgifter	54 975	55 951	58 414	62 443	67 891	68 290	72 256
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	85 684	94 229	89 044	98 464	94 733	95 050	95 424
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	61 467	69 472	86 357	87 167	88 495	89 856	91 251
Overføringer	33 473	36 964	20 760	23 949	24 071	24 195	24 322
Avskrivninger	22 925	24 711	18 650	18 650	18 650	18 650	18 650
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	557 265	588 905	576 935	610 899	618 062	627 654	641 107
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-18 198	-24 504	-7 658	-16 934	-16 003	-18 590	-19 190
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-2 850	-2 524	-2 108	-2 032	-2 050	-1 989	-1 898
Gevinst finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-2	-2	-1 410	-1 410	-1 410	-1 410	-1 410
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-2 853	-2 526	-3 518	-3 442	-3 460	-3 399	-3 308
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	13 586	12 754	15 288	16 088	17 357	19 137	19 137
Tap finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	18 003	18 501	19 000	20 780	22 784	25 654	27 004
Utlån	46	8	1 070	1 070	1 070	1 070	1 070
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	31 635	31 262	35 358	37 938	41 210	45 860	47 210
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	28 782	28 736	31 839	34 496	37 750	42 461	43 903
Motpost avskrivninger	-22 925	-24 711	-18 650	-18 650	-18 650	-18 650	-18 650
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-12 341	-20 479	5 531	-1 088	3 097	5 221	6 063
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	0	-13 748	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 609	-3 758	-6 000	-4 102	-102	-102	-102
Bruk av bundne fond	-5 749	-4 036	-1 948	-1 763	-4 308	-6 838	-7 156
Bruk av likviditesreserve	0	0	0	0	0	0	0
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-7 357	-21 541	-7 948	-5 865	-4 410	-6 940	-7 258
Overført til investeringsregnskapet	80	71	0	70	70	70	70
Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	14 248	717	1 262	152	558	34
Avsetninger til bundne fond	5 870	11 203	1 699	5 621	1 091	1 091	1 091
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER (K)	5 951	25 521	2 417	6 953	1 313	1 719	1 195
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-13 748	-16 498	0	0	0	0	0

8.2 Budsjettskjema 1A – Driftsbudsjettet

	(BELØP I 1.000 KR)	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
1	Skatt på formue og inntekt	-149 063	-166 072	-170 028	-177 752	-182 551	-187 480	-192 542
2	Ordinært rammetilskudd	-198 416	-194 711	-198 826	-201 722	-207 168	-212 762	-218 507
3	Skatt på eiendom	-28 330	-28 575	-29 093	-43 843	-44 209	-44 579	-44 954
4	Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0	0
5	Andre generelle statsilskudd	-2 182	-2 588	-1 739	-1 939	-1 939	-1 939	-1 939
6	Sum frie disponible inntekter	-377 991	-391 946	-399 686	-425 256	-435 868	-446 761	-457 942
7	Renteinntekter og utbytte	-2 604	-2 313	-2 008	-1 758	-1 758	-1 758	-1 758
8	Gevinst finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0
8	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	13 537	12 320	15 288	16 088	17 357	19 137	19 137
	Tap finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0
9	Avdrag på lån	18 003	18 501	19 000	20 780	22 784	25 654	27 004
10	Netto finansinntekter/-utgifter	28 936	28 507	32 279	35 109	38 382	43 032	44 382
		-349 055	-363 438	-367 407	-390 147	-397 486	-403 729	-413 560
11	Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
12	Til bundne avsetninger	415,607	49	0	0	0	0	0
13	Til ubundne avsetninger	0	14 248	717	1 262	152	558	34
14	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	-13 748	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0
15	Bruk av ubundne avsetninger	-1608,524	0	-6 000	0	0	0	0
16	Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0	0	0	0
17	Netto avsetninger	-1 193	549	-5 283	1 262	152	558	34
18	Overført til investeringsbudsjettet	80	71	0	70	70	70	70
19	Til fordeling drift	-350 168	-362 819	-372 689	-388 814	-397 264	-403 101	-413 456
20	Sum fordelt til drift	336 420	346 321	372 689	388 814	397 264	403 101	413 456
21	Merforbruk/mindreforbruk = 0	-13 748	-16 498	0	0	0	0	0

8.3 Budsjettskjema 1B – Driftsbudsjettet

(BELØP I 1.000 KR)	BUDSJETT 2016	BUDSJETT 2017	BUDSJETT 2018	BUDSJETT 2019	BUDSJETT 2020
Sentrale folkevalgte organ og revisjon	3 899	4 520	4 550	4 582	4 614
Sentraladministrasjonen	20 134	22 184	22 621	23 069	23 529
Fellesutgifter	-825	-4 954	-443	-1 447	1 087
Undervisning	78 548	80 513	82 009	83 545	85 124
Barnehager	37 976	45 246	46 298	47 378	48 486
Familieenheten	37 613	40 433	41 124	41 832	42 559
Samhandlingsreformen	0	500	500	500	500
Bo og Oppfølging	55 689	62 995	62 947	64 283	65 654
NAV	2 925	1 035	1 112	1 192	1 273
PRO-tjenesten	88 350	92 664	94 579	96 544	98 559
Kultur	9 742	10 626	10 795	10 919	11 097
Byggforvaltning	24 500	26 511	27 178	27 545	27 920
VAR	-17 413	-19 302	-20 526	-21 577	-21 903
Brannvesen	5 419	5 579	5 673	5 770	5 869
Vei	13 508	15 194	15 207	15 221	15 235
Utvikling	5 640	4 088	4 160	4 233	4 309
Livssyn	4 788	4 906	5 027	5 151	5 278
Fellesfinanser	2 198	-3 924	-5 549	-5 639	-5 732
Sum netto driftsrammer	372 689	388 814	397 264	403 101	413 456
Til fordeling drift fra skjema 1A	372 689	388 814	397 264	403 101	413 456
Sum mer/mindreforbruk	0	0	0	0	0

8.4 Økonomisk oversikt investeringsbudsjettet

(BELØP I 1.000 KR)	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
INNETEKTER						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-973	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-45	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 598	-10 119	-40 928	-28 600	13 721	-2 300
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0	0	0	0
Statlige overføringer	-288	0	0	-22 000	-82 800	0
Andre overføringer	-200					
Sum inntekter	-10 104	-10 119	-40 928	-50 600	-69 079	-2 300
UTGIFTER						
Lønnsutgifter	658	0	0	0		
Sosiale utgifter	136	0	0	0		
Kjøp av varer og tj. som inngår i produksjon	55 373	65 593	217 038	180 000	-53 606	26 500
Kjøp av varer og tj. som erstatter egenprod.	270	0	0	0		
Overføringer	8 598	0	0	0		
Renteutg., provisjoner og a.fin.utg.	0	0	0	0		
Fordelte utgifter	0	0	0	0		
Sum utgifter	65 035	65 593	217 038	180 000	-53 606	26 500
FINANSTRANSAKSJONER						
Avdragsutgifter	3 111	200	200	200	200	200
Utlån	8 136	6 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 583	0	1 600	1 700	1 700	1 700
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0	0		
Dekning av tidl. underskudd	0	0	0	0		
Avsetninger til bundne fond	2 969	0	0	0		
Sum finansieringstransaksjoner	15 799	6 200	13 800	13 900	13 900	13 900
Finansieringsbehov	70 730	61 674	189 910	143 300	-108 785	38 100
DEKKET SLIK						
Bruk av lån	-55 807	-53 974	-176 110	-129 400	122 685	-24 200
Mottatte avdrag på utlån	-3 395	-200	-200	-200	-200	-200
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	-71	0	0	0		
Bruk av tidl.års mindreforbruk	0	0	0	0		
Bruk av disposisjonsfond	-400	0	-1 500	-1 600	-1 700	-1 700
Bruk av ubundne investeringsfond	-1 583	-1 500	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	-6 967	-6 000	-12 100	-12 100	-12 000	-12 000
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0		
Sum finansiering	-68 223	-61 674	-189 910	-143 300	108 785	-38 100
Udekket/udisponert	2 507	0	0	0	0	0

8.5 Budsjettskjema 2A Investeringsbudsjettet

Budsjettskjema 2A						
	R-2014	R-2015	B-2017	B-2018	B-2019	B-2020
Investeringer i anleggsmidler	63 933 771	65 034 506	217 037 500	180 000 000	-53 606 250	26 500 000
Kjøp aksjer og andeler	11 760 595	1 583 341	1 600 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Utlån og forskutteringer	2 986 360	8 135 600	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Avdrag på lån	2 901 115	3 110 602	200 000	200 000	200 000	200 000
Dekning av tidligere års udekket	1 062 588	-	0	0	0	0
Avsetninger	4 463 737	2 969 256	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	87 108 166	80 833 304	230 837 500	193 900 000	-39 706 250	40 400 000
Bruk av lånemidler	-47 677 961	-55 807 000	-176 110 000	-129 400 000	122 685 000	-24 200 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-7 652 780	-973 194	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	-488 000	0	-22 000 000	-82 800 000	0
Mva-kompensasjon	-10 089 445	-8 598 019	-40 927 500	-28 600 000	13 721 250	-2 300 000
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-3 624 973	-3 440 049	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Andre inntekter	-1 300 000	-	0	0	0	0
Sum eksternt finansiering	-70 345 159	-69 306 262	-217 237 500	-180 200 000	53 406 250	-26 700 000
Overført fra driftsregnskapet	-80 384	-70 784	0	0	0	0
Bruk av tidl. års utdisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-16 682 623	-8 949 992	-13 600 000	-13 700 000	-13 700 000	-13 700 000
Sum finansiering	-87 108 166	-78 327 038	-230 837 500	-193 900 000	39 706 250	-40 400 000
Udekket/udisponert	0	2 506 266	0	0	0	0

8.6 Budsjettskjema 2B Investeringsbudsjettet

MÅSELV KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2017 - 2020								
Budsjettskjema 2B								
	Vedtatt ramme pr. 31.12.16	Vedtatt ramme pr. 2020	Medgått pr. 31.12.15	B-2016	B-2017	B-2018	B-2019	B-2020
				75 037 500	217 037 500	158 000 000	-53 606 250	26 500 000
Hovedplan Vann	173 200 000	213 200 000	157 588 905	8 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Hovedplan Avløp	94 800 000	114 800 000	80 166 241	7 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Trafikksikkerhetstiltak	3 800 000	Løpende	6 590 391	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Utvidelse Måselvtunet sykehjem/ASH	18 345 000	117 600 000	3 020 255	16 000 000	80 000 000	84 000 000	-64 745 000	
Nye 2014								
Bolig m/tjenestetilknytning	13 750 000	60 000 000	2 090 705	13 000 000	40 000 000	20 000 000		
Nye 2015								
Gymanlegg Olsborg				400 000	14 500 000			
KLP EK-innskudd	1 500 000	8 200 000		1 500 000	1 600 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Nye 2016								
Bredbåndsutbygging	5 000 000	12 500 000		5 000 000	7 500 000			
Vegformål	2 000 000	10 000 000		2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Småhus Øverli	1 000 000	6 660 000		1 000 000	2 000 000	3 000 000	660 000	
Kontor Øverli		2 850 000			2 850 000			
Pavljong	200 000	5 060 000		200 000	6 660 000	-1 800 000		
Kom.styresal og kantine		1 000 000			1 000 000			
Forprosjekt 4. avd. Olsborg disp.fond		200 000			200 000			
Forprosjekt Bjerkeng barnehage disp.fond	1 000 000	1 200 000		1 000 000	200 000			
Gimlehallen gulv og styrke		1 100 000			1 100 000			
Tavler skole 0,6 mill + diverse 0,4 mill		1 000 000			1 000 000			
Uteområder skole og barnehage		1 000 000			1 000 000			
Bjerkeng SD-Anlegg		600 000			600 000			
Kjøkken ØSO		700 000			700 000			
Hjertestartere Legesenter		300 000			300 000			
Diverse prosjekter					0	5 000 000	5 000 000	5 000 000
MVA	12 007 500	70 113 750		12 007 500	40 927 500	28 600 000	-13 721 250	2 300 000

*Budsjett 2016 er ikke regulert ihht. ny framdrift på enkelte prosjekter, og således vil ikke sum over perioden stemme med totalramme for alle prosjekter. ASH og Boliger med tj.tilknytning er justert ift. totalramme for prosjektene